

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate: Sarajevo št. 7563 Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan skraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Igra diplomacije

Iz »Münchener Neueste Nachrichten« smo pred par dnevi posneli znamenito karikaturu, ki je na najbolj duhoviti način povedala resnico o bistvu abesinskega spora. Na sliki vidimo dva leva: malega-abesinskega, ki leze med trnovje in bodeče kaktuse, in velikega-angleškega, ki mirno gleda iz ozadja in udobno kadi svojo pipo. Veliki lev spodbuja malega: »Le pojdi pogumno naprej, jaz bom že v ozadju rjovel...« In to je tudi dejanska podoba vsega spora, vsaj v kolikor tiče njegovega diplomatskega dela.

Ves svet je zarjovel pod taktirko Anglije, ko je Italija, potem ko je v grobni tišini civiliziranega sveta skoraj leto dni spravljal vojaštvo, orožje in municijo na abesinske meje, izrazil svoj resen namen, da bo svojo vojsko poslala v notranjost Abesinije. Svet Zveze narodov se je sestal, pošiljal svoj blisk in grom na vse strani, angleško brodogradje se je začelo majestetično pomikati proti Sredozemlju, državni veliki držav so vstajali, govorili o miru in o sredstvih, ki so edino sposobna ohraniti ga za blagor človeštva. Svetovno javno mnenje je rjavelo in lik Kominterni pošiljalo svoje simpatije abesinskemu narodu. Zveza narodov se je junaško opasala z mečem svojega člana 16, da zavrti strašne kazni nad napadalca: v Italijo se ne sme pošiljati več nobenega orožja sedaj, ko ga ima v Abesiniji pripravljene za eno leto vojskovanja. Italiji se ne sme dajati več nobenega denarja sedaj, ko so vsa potrebna naročila že podpisana in brez dvoma tudi plačana, v Italijo se ne sme pošiljati več to in ono. Mali abesinski lev pa je med tem, opogumljen po rjovenju civiliziranih narodov, zlezel globlje med trnje ter šel prelivat svojo srčno kri v vojno, ki mu je bila vsiljena.

Toda kakor vse te rjoveče države prej, ko se je dolge mesece pripravljala vojna v Abesiniji in ko ni moglo biti nobenega dvoma več, da bo izbruhnila, niso ničesar storile, da bi bile izposredovale mir, kar bi bilo pred meseci stokrat lažje, kot je dandanes, tako navzile vsemu rjovenju in dvoranah Zveze narodov in na govorniških pulnih tudi sedaj še niso storile prav ničesar, kar bi moglo dati Abesiniji upanja, da bo vojne konce in da v tej za civilizirane narode nečastni igri naposled vendar le ne bo izgubila svoje krvi, svojega ozemlja in svoje svobode.

Človek ima nehoče vtis, da gre tukaj za že v naprej dogovorjeno igro, pri kateri je spretna režija vojno vnesla v svoj program, da bo tudi galerija — navno javno mnenje — prišla na svoj račun. Morda so se režiserji le nekoliko vračunali, ker se je igralce Abesinija izneveril svoji vlogi in pokazal pri obrambi svojega ozemlja večji odpor, kot ga je režiser potreboval za reden potek in konec igre.

Če se resno vprašamo, kaj je diplomacija k mirni rešitvi abesinskega spora doprinesla, si moramo od srca zakriti obraz, tako klaverna je vloga, ki jo je igrala. Italija velesil, ki prihajajo pri tem vprašanju v poštev, ni presenetila. Italija je igrala odprto igro z vsemi kartami na mizi. Njena mobilizacija pred meseci je bila javna, število transportov je bilo objavljeno v uradnih poročilih. Pred meseci in vseskozi do dejanskega izbruha vojne so italijanski državniiki jasno in brez zavajanja pripovedovali, kakšnemu namenu služi prevoz stotisoče armade v Afriko. Na drugi strani je tudi abesinski cesar skoraj celo leto opozarjal na to, kar se pripravlja, pošiljal točne informacije sem v Evropo in se skliceval na razne paragrafe, ki jih je ista Evropa proglasila kot stebre miru in jamstva mednarodne solidarnosti v obrambi pravice. Nobena angleška ladja se ni premaknila iz bojnih pristanišč, noben vojak ni bil poslan v Egipt, noben državnik ni takrat jasno in brez ovinkov povedal, da je njegova država pripravljena konkretno storiti to in ono, ako z bojnimi pripravami v Afriki takoj ne prenehajo. Diplomacija je hodila od konference na konferenco, iz Zeneve v Pariz, iz Pariza v Rim in nazaj v London dokler ni padel prvi topovskij strel na obronkih Abesinije in so legle prve človeške žrtve med trnje abesinskih skalnatih pustinj.

In kaj je storila diplomacija po izbruhu sovražnosti? Rekli smo že, da je režija zahtevala takrat vsesplošno rjovenje. Diplomacija je začela iskati, če smemo uporabiti njeno izrazoslovje, »elemente za omiljenje napetosti« med Italijo in Anglijo, da bi se vojna, ki je že v polnem teku, lokalizirala v Afriki, to se pravi, da zaenkrat tam spodaj naj le gre svojo pot naprej, samo, da se ne vrtihotapi tudi v Evropo. Šele ko bo to doseženo, se bodo diplomati začeli meniti »o predpogojih za stvarno posvetovalje o možnosti sporazuma ureditve abesinskega vprašanja«.

Dosedaj je diplomacija res našla nekaj »elementov za omiljenje napetosti«, ki so prišli do izraza na sledečih področjih: Zveza narodov, ki je navidezno sicer zavijala svoj ostri meč sankcij, mu je odvzela vsako ostrino, tako, da so tako imenovane sankcije bolj mehko božanje kot pa skeletni udarci. Anglija je izpovedala, da sama ne bo nikoli nastopila proti Italiji, marveč vedno le sporazumno z Zvezo narodov — kjer je enotnost mnenja itak nemogoča — in da bo od svojega v Sredozemlju nakopičenega brodogradja odpoklicala 75.000 ton. Francija pa je obečala Angležem, da bo ona s svojim brodogradjem krila tistih odpoklicanih 75.000 ton v primeru, da bi bila Anglija napadena. Italija končno je izrazila svojo pripravljenost, da zniža svoje vojaške posadke v Libiji in je dala tudi svojo besedo, da navzile sankcijam ostane v Zvezi narodov ter da proti gospodarskim sankcijam ne bo nastopila z orožjem. To so torej »elementi za omiljenje napetosti«, s katerimi se sedaj diplomacija ponaša kot z velikansko pridobitvijo, češ, odslej bo mogoče z večjim upanjem na uspeh »iskati pogojev za stvarna pogajanja« o usodi Abesinije in Abesincov. Med tem

Kako tajna diplomacija rešuje abesinsko-italijansko vojno

„Sankcije — lesene sablje...“

„Kravja kupčija med Anglijo in Francijo“, piše Daily Herald - Vojna v Afriki inscenirana, da ne bi tudi Nemčija mogla zahtevati kolonij

London, 24. oktobra. TG. V krogih angleškega zunanjega ministrstva so mnenja, da je govor zunanjega ministra sira Samuela Hoarea in ministrskega predsednika Baldwina zelo olajšalo nalogo, ki si jo je dal francoski ministrski predsednik Laval, da izposreduje sporazum med Italijo in Anglijo in končno tudi sporazum med Italijo-Francijo-Anglijo in Abesinijo za ureditev abesinskega spora. Ceravno je namreč javno mnenje z ogorčenjem beželo, da je italijanska vlada odklonila Lavalov posredovalni poskus, imajo v angleškem zunanjem ministrstvu točne informacije, da za kulisami razgovori med Parizom in Rimom niso prekinjeni in da celo obstoja stvarno upanje, da bo uspeh prej ali slej mogoč. Ceravno prihajajo iz Rima zanikanja o kakšnih razgovorih, izjavljajo v Parizu poluradno, da je Laval nadaljeval poskuse za sporazum med Italijo in Zvezo narodov na podlagi nekega kompromisa, ki je angleški vladi znan, a iz razumljivih razlogov ne more biti objavljen.

Lavalov kompromis

Zdi se pa, tako piše »Observer«, da ima kompromis za podlago razdelitev abesinskega ozemlja v protektorate in mandate. Pokrajina Tigre na severu ter večja obmejna ozemlja ob italijanski Somaliji, kot pokrajina Ogaden in Bagheri ob reki Sebeli bi naj prišla pod ital. protektorat in sicer na podlagi načela o samoodločevanju narodov, ker so se baje dejansko nekatera plemena Italiji podvrkla. Nad ostalo Abesinijo bi

pa Zveza narodov proglasila mandat, dokler ne odpravi suženjstva. Mandat bi v imenu Zveze narodov izvrševala Italija, ki bi imela, razum v ozemlju, ki ga Anglija smatra za svojo interesno cono (Tana jezero), večje gospodarske privilegije in politične predprave. Vse to se razvija silno počasi za kulisami in je še izključno v rokah tajne diplomacije.

„Kravja kupčija“

Delavski dnevnik »Daily Herald«, ki je še vedno poluradno glasilo delavskih članov angleške vlade, pa objavlja silno strupen članek proti zunanjemu ministru, ki mu očita, da je to, kar se sedaj dogaja, navadna kravja kupčija med Anglijo in Francijo. Obe državi namreč si prizadevata, da bi na noben način ne prišlo do kalšne blokade Italije ali do zaprtja Sueskega prekopa. Sankcije ali kazni, ki jih je izrekla Zveza narodov proti Italiji, naj bi postale po skupnih prizadevanjih Anglije in Francije tako medle in neučinkovite, da bi brez nadaljnjega omogočile Italiji nadaljevanje vojne. Nadalje so po mnenju tega lista v teku še druga pogajanja, ki imajo za cilj, da bi se Mussoliniju in njegovi Italiji pustila slava zmagovitega pohoda junaške italijanske vojske poleg slave pa tudi sadovi tega pohoda.

Sankcije, a take, ki ne bole

V »News Chronicle« pa piše bivši angleški finančni minister lord Snowden, da so sankcije, ki

jih je sklenila Zveza narodov proti Italiji, takšne narave, da Italije v ničemer ne morejo ovirati. To so leseni, s srebrno barvo prepletkani meči, ki pa bistrega očesa ne morejo prevarati, da niso iz jekla. Tako imenovana sankcija št. 1, ki prepoveduje uvoz orožja v Italijo, je smešna in more preplahiti samo naivneže. Italija ne potrebuje orožja iz inozemstva. Tudi prepoved kreditov je absurdna, saj Italija že 11 let ni iskala posojil ali drugih kreditov v inozemstvu in je krila svoje potrebe iz lastne finančne moči svojega ljudstva. Gospodarske sankcije so samo strašilo. — Prvič je država, ki je sprejela riziko vojne, računala tudi z rizikom takšnih ukrepov in se na nje pripravila. Poleg tega ima Zveza narodov danes toliko lukenj, da bo Italija lahko skozi nje (Nemčija, Amerika, Avstrija, Madjarska, Poljska) dobila vse, kar bo hotela. Vse, kar je Zveza narodov sklenila in s čimer se sedaj tako ponaša, ni vredno, da bi pameten človek o tem govoril, pravi lord Snowden, še manj pa da bi se nad tem razburjal.

Snowden ima vtis, da so se velesile med seboj dogovorile, da bodo s pomočjo male vojne v Afriki Italiji omogočile, da si razširi svoja kolonialna posestva, kar bi bilo sicer povezano z velikimi težavami. Sedaj se Nemčija, tako zaključuje Snowden, ne bo mogla izgovarjati na Italijo, kadar bo zahtevala za sebe kolonije. Velesile bodo lahko odgovorile: Italija si jih je zavojevala z zmagov svojega orožja in v sporazumu z Zvezo narodov; stori tudi ti tako!

Ali je pohod v Abesinijo upravičen?

Trije proglasi francoskih izobražencev

Francoski katoliški dnevnik »La Croix« je 19. oktobra prinesel tri oklice treh različnih skupin francoskih intelektualcev, iz katerih je jasno razvidno, kako globoke so razlike med francoskimi izobraženci pri presojanju sedanjega političnega položaja.

Proglas desničarjev

Najprej je objavljen oklic, ki nosi naslov »V obrambo zapada« in ki ga je podpisalo 64 francoskih intelektualcev, ki pripadajo desničarski smeri. Med njimi je precej imen Francoske akademije, Francoskega instituta, Akademije Goncourt in kar je zanimivo, podpisani je tudi msgr. Boudrillart, rektor Katoliškega instituta v Parizu. V oklicu je med drugim rečeno:

»V trenutku, ko se grozi Italiji s sankcijami, ki bi mogle izzvati strašno vojno, izjavljamo francoski intelektualci pred vsem svetom, da nečemo prav nič slišati o teh sankcijah in ne o kaki vojni. To naše stališče ne narekuje le hvaležnost do naroda, ki je sodeloval pri obrambi naše zemlje, ampak tudi naš poklic. Vidimo, da se hoče evropske narode voditi proti Rimu in prav nič se ne pomišlja označiti Italijo pred vsem svetom kot krivca in skupnega sovražnika pod prevezo, da je pobil neodvisnost nekih barbarških plemen v Afriki. S takim početjem se v resnici ponizuje zapadna evropska skupnost duha in kulture, zameta se tistega duha, v imenu katerega sta tudi Anglija in Francija čutili svojo upravičenost, da razlegneta svojo kolonialno posest na veliko korist barbarških narodov. Ako hočeta Anglija in Francija Italiji zabraniti kolonialno ekspanzivnost, potem bi se morali tudi sami odreči kolonialnemu ozemlju.«

Proglas levičarjev

Na ta manifest desničarjev je odgovorilo več sto politično levičarsko orientiranih izobražencev z lastnim oklicem, v katerem izjavljajo, da desničarji zlorabljajo pojem zapadnega duha, kakor

Beck pojde?

Varšava, 24. oktobra. c. Danes se je začelo zasedanje parlamenta. Zanimivo je, da je na to zasedanje prišlo mnogo francoskih časnikarjev, ki so prepričani, da bo v tem parlamentu vržena Beckova zunanja politika. Ti časnikarji pravijo v svojih današnjih poročilih, da bo poljedelska stranka v parlamentu pobijala Beckovo zunanjo politiko in zahtevala povratek na smeri politike prijateljstva s Francijo. Vesti so tako optimistične, da govore že o preobratu ravnotežja v evropski politiki. Beck bo baje odstopil.

seveda bo trajala vojna v Afriki dalje, z vsemi grozotami, ki jo spremljajo. »Prirojavali smo si nekaj trenutkov za oddih«, se je pohvalil večerj angleški ministrski predsednik Baldwin. Da, oddih po rjovenju, ki je nekoliko utrudilo, ki položaja v Afriki — in za tega gre — ni v ničemer omililo. Prigovarjanje črnim, točo nosečim oblakom, neurja ne prepreči. Za to je treba drugih sredstev, in da Evropa navzile strahotam svetovne vojne danes še ni pokazala resne volje, da jo prepreči, kjerkoli bi se na svetu pojavila, je znamenje njene dekadence. Zgodovina bo ob svojem času delovanje diplomacije pri abesinskem sporu že ocenila. In njena ocena ne bo laskava.

tudi da neumestno vmešavajo v svoje politično gledanje prijateljstvo francoskega in italijanskega naroda. Levičarji obtožujejo desnice, da je baš v trenutku, ko se Zveza narodov bori za svojo ekspanzivnost in ko je v očeh vseh dobro mislečih svoj obstoj tudi opravičila, naenkrat poiskala 64 razumnikov in jih kaj neumestno porinila na politično areno z izjavami, ki nikakor ne odgovarjajo resničnemu razpoloženju francoskega naroda.

Proglas katoličanov

Razen teh dveh skupin pa se je v javnosti oglasila tudi skupina katoliških izobražencev, ki tudi v dokaj ostrem tonu zavrača manifest desničarjev. Med podpisniki je veliko števil pisateljev in znanstvenikov, politikov in diplomatov ter članov višjega francoskega klera. Okle so podpisali med drugimi tudi Paul Claudel, François Mauriac

Abesinska debata v angleškem parlamentu

Hudi napadi na vlado Sankcije - pesek v oči

London, 24. oktobra. AA. Kakor v spodnji, tako se je tudi v zgornji zbornici nadaljevala razprava o zunanje-političnih odnosih in italijansko-abesinskem sporu. Državni podtajnik pri ministrstvu za zunanje zadeve Stenhope, je imel daljši govor, v katerem je med drugim naglasil, da smatra angleška vlada, da je velikega pomena za Evropo, če je Italija dovolj močna in stabilna. Zavrnil je izjavo liberalne Motistoneja, ki je dejal, da je vlada že proučevala vprašanje eventuelne blokade Italije. Angleška vlada tudi ne smatra za potrebno, da bi se v Abesinijo poslala posebna preiskovalna komisija. Kar pa se tiče gospodarskih sankcij proti Italiji, je naglasil, da bo poteklo še nekaj mesecev, preden bodo imele viden uspeh. Vlada je mnenja, da bo koncem leta lahko stavila prizadetim silam predloge za ureditev vzhodno-afriškega spora.

Bivši vodja delavske opozicije v gornjem domu lord Ponsomby, ki je nedavno podal ostavko na položaj čefa delavske stranke, je zahteval takojšnjo revizijo versajske mirovne pogodbe in izjavil, da je le še kos papirja brez vsakega pomena. V njem tiči tudi osnovni vzrok vseh sporov po vojni.

Liberalni lord Lothian je zahteval, da se italijanski spor z Abesinijo skuša takoj rešiti mirnim putem, tako da bi se vpoštevale upravičene italijanske zahteve.

Lloyd George napada

Lloyd George je v spodnjem domu med drugim zahteval, naj vlada objavi podrobnosti o »sporazumih, ki so bili sklenjeni med Francijo in Italijo meseca januarja t. l. Kakor kaže, se je namreč Francija takrat izrazila, da gospodarsko ni zainteresirana v Abesiniji, na kar je Italija privolila v velike druge ugodnosti. Zato Franciji danes tudi ni treba zaščititi svojih mej okrog Džibutija. Govornik je vprašal vlado, ali je tudi ona dala Italiji take takšne izjave. Zunanji minister Hoare je kratko odgovoril: ne.

Njegovo drugo vprašanje pa se je nanašalo na vsebino razgovorov v Stresi. Tedaj že se je bila Abesinija dvakrat obrnila na ZN. Italija pa je mirno odpošiljala v vzhodno Afriko že večje oddelke vojskva, in Francija je od januarja do septembra vstevali pri tem tudi one tri mesece, ko je

in Jacques Maritain. V oklicu katoliških inteligentov beremo med drugim:

»Vprašanje nima nič opraviti s simpatijami ali antipatijami, ki jih kdo goji napram notranjemu režimu v Italiji (napram fašizmu), za katoličane je namreč vprašanje pravičnosti in večjih vrednot, na katerih se nikdo ne more desinteresirati. Ne gre za to, ali se je ekspanzivna sila in potreba mladega in delovnega naroda do sedaj dovolj upoštevala, ampak nam gre za to, ako ta potreba upravičuje tudi že vojno. Niti potreba po ekspanziji niti civilizatorično delo ne daje komurkoli pravice, da bi se polastil ozemlja drugega naroda.

Brez dvoma imajo narodi, ki stoje na višji stopnji kulture, nalogo, da pomagajo manj kulturnim narodom, toda , ako se to poslanstvo skuša vršiti s prestižno in osvobodilno vojno. V trenutku, ko se je pričela Evropa po dolgih stoletjih vendarle zavedati svoje boljše odgovornosti do neciviliziranih narodov in jim vepeljati tudi pojm pravičnosti in svobode, kar edino mora biti cilj in namen kolonialne politike, v tem trenutku smatramo za veliko moralno nesrečo, če kaka država izjavlja, da hoče dobrote in blagodat zapadne kulture ponesti tem narodom

bila v veljavi prepoved orožja in streliva, izvozila v Italijo velike količine raznih kemikalij, ki so potrebne za vojno.

Hoare in Eden odgovarjata

Na njegov govor je takoj odgovoril zunanji minister Hoare. Dejal je, da hoče Lloyd George ustvariti atmosfero negotovosti in sumničenja. — Toda on nima ničesar prikrivati. Na dnevnem redu konference v Stresi sploh ni bilo vprašanja o abesinsko-italijanskem sporu.

Končno je spregovoril minister Eden, ki je izrazil nado, da bo mogoče pričeti z izvajanjem sankcij, še preden se znova sestane skupščina. Možno pa je tudi, da se med tem spor sam že uredi in sicer na podlagi pogojev, ki ju je v svojem govoru izrazil ministrski predsednik Baldwin. Ta pogoja sta:

1. Italija, Abesinija in Zveza narodov morajo sprejeti predloge za ureditev spora, kakršni jim bodo predloženi.

2. Ureditve spora mora biti v popolnem skladu s paktom Zveze narodov.

Lloyd George je tedaj stavil vmesno vprašanje, ali je angleška vlada dala Italiji kake garancije, da angleško vojno brodogradje ne bo blokiralo Sueskega kanala in drugih strateško-gospodarsko važnih točk. Eden je odgovoril, da angleška vlada o tem vprašanju še ni razpravljala, pač pa namestila tudi nadalje izvajati program pakta Zveze narodov. Edina izjava, ki jo je angleška vlada Italiji, je ta, da na svojo roko in brez sodelovanja drugih držav, včlanjenih v ZN, ne bo napravila nikakih nadaljnjih sankcijskih korakov.

Italija umakne eno divizijo iz Libije

Pariz, 24. okt. AA. Po seji zunanje-političnega odbora poslanske zbornice je bil objavljen uradni komunik

Na vprašanje novinarjev je Laval izjavil, da ga je Mussolini pooblastil, da obvesti zainteresirane sile, da je pripravljen umakniti eno tretjino vojskaskih efektivov, ki so sedaj koncentrirani v Libiji, ter da se nadeja, da bo ta italijanski sklep v Angliji sprejet zelo dovoljno.

Socialna rešitev težavnega problema

Nova uredba o uradniških plačah

Nova uredba štiti družino in očete številnih otrok

Belgrad, 24. oktobra. m. Na podlagi §§ 28, 127 in 148 uradnega zakona, §§ 29, 133 in 154 zakona o državnem prometnem osebju, §§ 284, 321, 334, 345 zakona o ustroju vojske in mornarice, čl. 13 in 119 zakona o orožnistvu, čl. 86 in 95 zakona o mejnih četah, § 62, točka 5, 12, 13, 14 in 17 finančnega zakona za leto 1932/33, § 2 zakona o ukinitvi sprememb in dopolnitve zakonov, ki se nanašajo na vrhovno državno upravo, § 64, odstavka 1 finančnega zakona za leto 1934/35 podaljšanim z določbo § 7 zakona o proračunskih dvanajstih letih za mesec avgust 1935 do marca 1936 — je ministrski svet na predlog finančnega ministra sklenil:

Rodbinska doklada za žene

A. Da se v uredbi o rodbinskih in osebnih dokladah državnih uslužbenecov z dne 19. septembra 1935 (»Službene novine« št. 219 z dne 21. septembra 1935) se sledeče spremembe in dopolnitve:

1. Čl. 4 se menja in se glasi:

1. Poročena žena, ki je državna uslužbenka, ima pravico do osebnih dokladov iz čl. 1, če mesečni bruto dohodek ne znaša več kot 500 Din.

2. V primeru, da mesečni bruto dohodek ne znaša več kot 500 Din, se osebna doklada žene znižuje za toliko, kolikor znaša polovica one vsote, ki ostane, če se od mesečnega bruto dohodka možu odbije 500 Din.

3. Pod bruto dohodki iz odstavka 1 in 2 se razumejo: a) vsi redni prejemki v denarju, če je mož v službi katerekoli vrste, b) dohodek, ki zakoncu o neposrednih davkih služi kot davčna osnova, če ima mož premoženje ali se bavi s samostojnim delom.

4. Določbe odstavka drugega pa ne veljajo, če žena in mož stanujeta v različnih krajih, če je žena oblastveno ločena ali če živi ločeno od moža v skladu s družinskimi nesoglasji.

Rodbinska doklada za otroke

II. Čl. 5, odstavek prvi, se menja in se glasi: Rodbinska doklada pripada za vsakega otroka rojenega v zakonu ali pozakonjenega, in znaša mesečno: če ima uslužbenec do tri otroke v 1. razr. 130 Din, v 2. in 3. razr. 110 Din; če ima uslužbenec več kot tri otroke v 1. razr. 140 Din, v 2. in 3. razr. 120 Din.

III. Čl. 7 se menja in se glasi: 1. Če sta oče in mati državna uslužbenca ali pa če je eden od zakoncev državnih uslužbenec, drugi pa osebni upokojenec, pripada rodbinski dodatek za otroke očetu, in sicer po 80 Din, če ima uslužbenec do tri otroke, po 90 Din pa, če ima uslužbenec več kot tri otroke, brez ozira na draginjski razred. V primeru ločenega družinskega življenja ali v primeru ločitve zakona se mora doklada izplačati zakoncu, ki vzdržuje otroke, in sicer po določilih čl. 4.

2. Če je mati državna uslužbenka, oče pa ima kakršenkoli drugen poklic, potem nima pravice do rodbinske doklade za otroke, toda če je oče siromašen ali nesposoben za pridobivanje, ima mati pravico do rodbinske doklade za otroke po čl. 5. V primeru ločenega življenja, bodisi zaradi zakonskih razprtij ali zaradi ločitve zakona, ima mati pravico do rodbinske doklade po čl. 5, če je oče pri njej in če ga ona vzdržuje, če za tega otroka ne prejema nobene vzdrževalnine od moža.

3. Če je žena državna uslužbenka drugič poročena, ima pravico do rodbinske doklade za otroke iz prvega zakona v smislu odstavka prvega tega člena.

4. Če žena, ki ni državna uslužbenka ali osebna upokojenka, živi ločeno od moža, ki je državni uslužbenec, ali če je po zakonu ločena, se mora rodbinska doklada izplačevati ženi po določilih čl. 5, če ona vzdržuje otroke.

Upokojenci

B) V uredbi o osebnem in rodbinskem dodatku državnih upokojencev z dne 19. septembra (»Službene novine« št. 219 z dne 21. septembra 1935) se imajo izvršiti sledeče spremembe in dopolnitve:

1. V čl. 10 se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

33. Rodbinskim upokojencem, katerim je pokojnina določena po smrti oseb, navedenih v čl. 3 in 9, pripade isti osebni dodatek, ki ga imajo osebe, ki imajo pravico do pokojnine.

II. Čl. 13 se menja in se glasi:

Kominternu v dveh maskah

Litvinov ponuja palmovo vejico Stalin svetovno razdejanje

Riga, 23. okt. TG. Sovjetska brzojavna agencija je ravnarok razširila novih 65 gesel, ki jih je izdelal osrednji odbor komunistične internacionale (Kominterne) in ki si jih naj mednarodni komunistični vzhajajo na sruo ob priliki 18. obletnice boljševiške revolucije. Najnovejša komunistična gesla, ki igrajo nekako vlogo idejnih smernic, so tokrat razdeljena v dva dela: prvi del je posvečen »komunistom na zunanjih frontah«, drugi del pa »proletarijatu sovjetske Rusije«.

Gesla 1—20 se pečujejo z inozemstvom in pozivajo rdečo sotrudnike na zunanjih frontah, naj »vztrajajo do kraja«. Komunistična svetovna revolucija je še vedno »najvišji ideal Kominterne« in borbem na zunanjih frontah pristojna naloga, da jo pripravljajo. S posebnim poudarkom pravi eno teh gesel, da je treba »podjarmiti kolonialnim narodom prinesiti svobodo« in da je še vedno glavna naloga Kominterne »naskočiti kapitalizem in ga podreti«. Delavci in kmetje zemeljske obline naj se nadalje »zberejo okrog rdečega prapora in naj se poženejo v boj proti fašizmu, ki je najhujši nasprotnik rdečih teženj«. Njihov ideal naj bo »vzpostaviti po vsem svetu sovjetsko nadoblast«. Gesla veljajo v prvi vrsti somišljenikom v Nemčiji, Franciji, Angliji, Kitaju in Abesiniji, ki nje nim »proletarskim masam Kominterne pošilja svoje vroče pozdrave«. Tudi francoskemu proletarijatu, zbranemu v rdeči skupni fronti, veljajo »ognjevitvi pozdravi Kominterne«. Naj se, kot se je zgodilo v Franciji, »vzpostavi po vsem svetu skupna fronta vseh proletarskih gibanj«.

Gesla 20 do 60 so namenjena srečnim sodrugom živčim pod srečno rdečo zvezdo boljševizma. Pozivi so naslovljeni na »rdečo delavstvo«, ki

1. Poročene žene, osebne upokojenke, katerim je bila pokojnina odrejena po prejemkih v smislu zakonov, ki so dobili obvezno moč po 31. avgustu 1925, imajo pravico na popolno osebno doklado, če mesečni bruto dodatek moža ne znaša več kot 500 Din.

2. V primeru, da mesečni bruto dodatek moža znaša več kot 500 Din, se osebni dodatek žene zniža za toliko, kolikor znaša polovica one vsote, ki ostane, če se od mesečnega bruto dodatka moža odbije 500 Din.

3. Pod bruto dohodek iz odstavka prvega in drugega se razume: a) vsi redni prejemki v denarju, če je mož v službenem odnosu kakršnekoli vrste, b) dohodek, ki po zakonu o neposrednih davkih služi kot davčna osnova, če ima mož posest ali se bavi s samostojnim poslom.

4. Odredbe odstavka 2 ne veljajo, če je žena zakonito ločena ali živi od moža ločena radi zakonskega nesoglasja.

Rodbinski dodatek za otroke

III. Čl. 15 se menja in se glasi:

Rodbinski dodatek pripada za vsakega otroka, rojenega v zakonu ali pozakonjenega in znaša mesečno v 1. oziroma 2 in 3 draginjskem razredu: če ima upokojenec do tri otroke 130.—110.—110. Din, če ima upokojenec več kot tri otroke 140.—120.—120. Din.

IV. Čl. 19 se menja in se glasi:

2) Če sta oče in mati osebna upokojenca ali je eden od zakoncev osebni upokojenec, drugi pa aktivni državni uslužbenec, pripada dodatek za otroke očetu, in to po 80 Din.

Poročila z abesinskih bojišč

Angleška poročila:

Pred italijansko ofenzivo

London, 24. okt. AA. Agencija Reuter poroča: Vest, da se je pričela na bregovih reke Uebi Šebeli na južni fronti velika borba med oddelki rasa Deste in divizijami generala Grazzianija, doslej ni bila potrjena. Kakor vse kaže, gre za neko manjšo izolirano akcijo. Ras Deste, ki je glavni poveljnik abesinske vojske na južni fronti, ima pod svojim poveljstvom zbranih 300.000 vojakov, ki pa so razdeljeni na fronte, ki meri preko 400 km.

Pač pa je, po poročilih Reuterjevega poročevalca iz Adis Abebe pričakovati na severni fronti novo italijansko ofenzivo, ki se bo pričela pričetkom prihodnjega tedna. Zato izvajajo italijanska letala še tedaj vedno česče izvidniške polete, nad celim vzhodnim delom pokrajine Tigre in Danakilske puščave. V Tigri so spuščali na tisoče letakov o proklamaciji rasa Gukke za kneza dežele. Letaki pozivajo prebivalstvo, naj se prostovoljno uda Italijanom.

Samo na svoje lastne sile

V Adis Abebi je bilo večeraj z nezadovoljstvom sprejeto kratko poročilo o Honorem govorniku v angleški spodnji zbornici. Ko je vladar zvečer brzojavno sprejel ves tekst njegovega govora, se je nezadovoljstvo še povečalo in merodajni krogi se sprašujejo, ali abesinski državniki še vedno ne uvidijo, da morajo v vojaškem pogledu računati samo na svoje lastne sile. Potrebno bi bilo, da se glede na to, abesinska vojska naglo pripravi in preide v napad.

Cesar je še vedno v Adis Abebi. Kakor zatrjujejo, bo odpotoval v Desaje šele po drugem novembru, ko poteče obletnica njegovega kronanja.

Iz angleške Somalije prihajajo vedno nove vesti o velikih bojih na južni abesinski fronti. Borbe se raztezajo že na celo 400 km dolgo bojišče. Italijani razpolagajo s 140.000 vojak, Abesinci s 300.000. Do zelo hude bitke je prišlo v abesinskem desnem krilu.

Addis Abeba, 24. oktobra. AA. Reuter poroča: Po še nepotrjenih poročilih se je začela velika

če ima upokojenec tri otroke, ter po 90 Din, če ima upokojenec več otrok, ne oziraje se na draginjski razred. V slučaju njunega ločenega življenja ali ločitve zakona pripada rodbinski dodatek za otroke zakoncu, ki vzdržuje otroke, in to po odredbah čl. 15.

2) Če je mož osebni upokojenec ali ima kakršenkoli drugi poklic, mati nima pravice do rodbinskega dodatka za otroke. Če pa je oče siromašnejšega stanu ter nesposoben za pridobivanje, ima mati pravico na rodbinski dodatek za otroke po čl. 15. V slučaju njunega ločenega življenja in v skladu s zakonskega nasoglasja ali ločitve zakona, ima mati pravico na rodbinski dodatek po čl. 15, če za vzdrževanje oče nicesar ne prispeva.

3) Če je žena osebna upokojenka drugič poročena, ima pravico do rodbinskega dodatka za otroke iz zakona po odstavku 1 tega člena.

4) Če žena, ki ni osebna upokojenka ali aktivna državna uslužbenka, živi ločeno od moža, ki je osebno upokojenec ali pa je zakon ločen, se ima rodbinski dodatek za otroke izplačevati ženi po določilih čl. 15, če ona vzdržuje otroke.

V. V čl. 25 se doda nov — 3. odstavek, ki se glasi:

Določbe za orožnike

3) Izjemoma od tega se upokojencem in čl. 2, 3 in 4, ki so bili upokojeni pred dovršenim 5. letom efektivne državne službe, a imajo dodatek v smislu 1. odst., se bo izplačevala osebna doklada, znižana za 25%. To velja tudi za rod-

binske upokojence iz čl. 5, ki niso prekorajili 60 leta življenja.

C. Rodbinski dodatek za vsakega zakonitega ali pozakonjenega otroka v smislu odst. 1. čl. 83 zakona o žandarmeriji z dne 6. nov. 1931 znaša mesečno v prvem, oziroma drugem in tretjem draginjskem razredu:

a) če ima orožnik do 3 otroke 130, 110, 110 dinarjev.

b) če ima orožnik več kakor 3 otroke 140, 120 in 120 Din.

D. Da se v odst. 2 čl. 9 uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnim in samoupravnim uslužbencom doda na koncu nov odstavek, ki se glasi:

Istotako ne velja to tudi za one posebne dodatke, stalne honorarje in nagrade, ki se odražajo za nočno službo.

Vse te določbe stopijo v veljavo s 1. novembrom 1935.

Seja vlade

Belgrad, 24. okt. m. Danes popoldne od 17 do 19 je bila seja ministrskega sveta, kateri so prisostvovali vsi člani kr. vlade razen prometnega ministra dr. Spahija, ki je odpotoval v Sarajevo in je tamkaj bolan na hripi. Po seji je minister za gozdove in rudnike (Giuro Janković) navzočim častnikom podal naslednji komunikat:

Na današnji seji ministrskega sveta, ki je bila od 17 do 19 pod predsedstvom predsednika ministrskega sveta dr. Milana Stojadinovića, je bila sprejeta poleg drugih resornih zadev sprememba uredbe o rodbinskih in osebnih dodatkih državnih uslužbenecov. S to spremembo so bile izvršene gotove ublažitve prejšnje uredbe. V pogledu prehrane prebivalstva siromašnih krajev je bilo poleg že prej sprejetih ukrepov sklenjeno: 1. da se ministru za socialno politiko in narodno zdravje da na razpolago kredit 8 milijonov dinarjev za nakup hrane in 2. da se knetijskim skladom (poljoprivrednim zakladama) na področju Bosne in Hercegovine odpre kredit v iznosu 10 milijonov Din v svrhu posojila za ljudsko in živinsko hrano v siromašnejših krajih.

krvava bitka med četami rasa Deste in Italijani na desnem krilu bojišča pri Uebi Šibeni.

„Ceste med prepadi“ (Poročilo „United Press“)

Asmara, 24. okt. Posebni poročevalci »United Press« pri italijanski severni armadi Webb Miller poroča podrobno o težavnem ozemlju, na katerem vrši italijanska severna armada svoje vojne operacije. Ozemlje, ki ga je doslej zasedla, se trenutno razteza od Aksuma čez Aduo in Entisio (planota) do Adigrata. Zasedeno ozemlje pa se je zadnje dni iz strateških razlogov še nekoliko povečalo, in sicer proti jugu. Poizvedovalni poleti italijanskih letalcev so doznali, da je v okrajih Birkutan, Tombien in Makale zbranih 30 do 40 tisoč Abesincev. Sovražnik pa lahko v najkrajšem času zbere v mejnem kotu med eritrejsko in sudansko mejo Abesince skupno 100.000 vojakov.

Po teh podatkih se zdi, da je italijanska fronta na severu dolga samo 90 km. Glavna delavnost italijanskih čet je slejkoprej še vedno utrjevanje zavzetih položajev, izboljšanje zvez z zaledjem in nakopičevanje skladišč z municijo in živečem. To delo pa je mnogo težje, kakor pa si ga predstav-

ljamo, kajti teren je tako divji in neukrotljiv, da so za vsak kosček nove komunikacije potrebni ogromni napor in žrtve. Kot primer navaja poročevalce ceste, ki pelje od meje proti Adigratu. Ta cesta ima 1500 ostrih ovinkov, cestnice pa vodi stalno med navpičnimi prepadi in razpokami. Če gremo podnevi po cesti, vidimo v prepadih mnogo razbitih tovornih avtomobilov, katerih soferji v temi niso pravčasno opazili ostrih cestnih ovinkov. Brzojavne zveze med Asmaro in ostalim svetom so od dne do dne slabše. Posledica tega je, da smo že 48 ur brez vsakih novic, kajti poročila in depeše z ostalih bojišč rabijo cele dneve, da pridejo po ovinkih v Asmaro.

Poslušajmo še posebnega poročevalca »United Press« pri abesinski južni armadi Ekinsa. Ta poročila iz Hararja: Italijanski napadi so v zadnjih dneh prenehali. Kajti Abesinci jim nudijo silno oster odpor, poleg tega pa se je pridružil še nov zavzevanj v silnih nalihi. Med italijanskimi četami so pričele kljub kininu in drugim medikamentom razsajati tropske bolezni, zaradi česar je general Graziani prisiljen za precej časa opustiti izvajanje svoje ofenzive.

Italijanski listi 6 strani

Rim, 24. oktobra. b. Z naredbo italijanske vlade smejo odsej vsi italijanski listi izhajati samo na 6 straneh, da se na ta način zmanjša prevelik uvoz papirja, iz inozemstva, v skladu katerega je bil odtok deviz sorazmerno zelo velik.

Domači odmevi

Poslanik Protič pri Masaryku

Praga, 24. okt. AA. ČTK poroča: Predsednik republike Masaryk je sprejel večeraj novega jugoslovanskega opolnomočenega ministra v Pragi Vasilija Protiča, ki mu je izročil svoja poverljiva pisma. Ob tej priliki je predsednik republike izrazil željo, da bi novi poslanik sporočil na jugoslovanskem dvoru njegove želje, da bi se obnovilo blagostanje jugoslovanskega naroda in da bi Nj. Vel. kralj srečno vladal. Izrazil je tudi svoje simpatije za kraljevo namestništvo in jugoslovansko vladu. Zahvaljujem se vam za ljubeznive besede, je dejal, ki ste jih izrekli in s katerimi ste me prepričali o simpatijah jugoslovanskega naroda. Bodite prepričani, da moja ljubezen do vašega naroda nikoli ne bo oslabila in da ji bom ostal vedno zvest. Čehoslovaki so zelo privrženi jugoslovanskim bratom. Vaša izkustva so tudi naša izkustva. Značilen dokaz za to je živ spomin na velikega kralja viteza, so dragocene zveze brat-skih čustev in skupnih borb ter popolnoma skladnega razumevanja. Vse to priča o našem moralnem edinstvu, ki je toliko pomena za ohranitev evropskega in splošnega mira. Politika Male zveze na osnovi natečja ZN je bila in ostane solidna baza naše eksistence. Na tej osnovi pravice in miru hočemo tudi v bodoče igrati povsem določeno vlogo, ki nam pripada po usodi in zgodovinskem razvoju stvari.

Vladni klub JRZ

Belgrad, 24. oktobra. m. Danes, 24. oktobra je predsednik poslanskega kluba JRZ g. Cvetković prijavil predsedniku narodne skupščine formiranje novoustanovljenega kluba JRZ. Do danes se je vpisalo v ta klub 135 poslancev. Vpisovanje pa še ni končano. Klub JRZ je dobil svoje mesto v prvem nadstropju skupščine, in sicer dve dvorani.

Belgrad, 24. oktobra. m. Z današnjim dopoldanskim vlakom ob 11.45 je prišel v Belgrad član izvršnega komiteja organizacijskega odbora JRZ g. Aca Stanojević. Aca Stanojević se je dalj časa razgovarjal z g. Mišo Trifunovićem, dr. Ninčičem, dr. Lazo Markovićem in z dr. Miletičem.

Shodov JRZ v Beli Krajini ne bo

Shoda organizacije JRZ, ki bi se imela vršiti v nedeljo, 27. t. m. v Metliki in Semiču in na katerih sta bila napovedana kot govornika g. minist. dr. M. Krek in g. Adlešič, se v nedeljo ne moreta vršiti, ker je g. minist. dr. Krek radi nujnih poslov zadržan v Belgradu.

Videm ob Savi. Krajevna organizacija JRZ je pri nas že ustanovljena. Predsednik je postal gosp. Mihael Planinec. Odbor šteje 16 članov. Vsi, ki so zavedni in krščansko misleči, pristopajo v organizacijo.

Dunajska vremenska napoved. Pretežno oblačno, dež, zelo hladno, ponekod solnčno.

Novi zadrudni zakon

Belgrad, 24. oktobra. m. Kmetijski minister Srećozar Stanković je predložil narodni skupščini v preires zakonski osnutek novega zadrudnega zakona, s katerim se bo zadrudna zakonodaja v državi unificirala.

Osebne vesti

Belgrad, 24. okt. AA. Premesčena sta za inspektorja kmetijskega ministrstva inž. Josip Zidanssek, načelnik kmetijskega oddelka kr. banke uprave dravske banovine v Ljubljani, za načelnika kmetijskega oddelka kr. banke uprave dravske ban. v Ljubljani pa inž. Anton Podgornik, načelnik kmetijskega oddelka iste banke uprave v poklju.

Belgrad, 24. okt. m. V finančnem ministrstvu se te dni podajajo višji strokovni carinski izpiti, za katere se je prijavilo 17 kandidatov, med njimi Slovenec Ivan Brenčec, carinski uradnik v Zagrebu, ki je ta izpit položil z dobrim uspehom.

Belgrajske vesti

Belgrad, 24. oktobra. m. Minister za telesno vzgojo naroda je predpisal natečaj za predavatelje in predavateljice na šoli za telesno vzgojo naroda. Ta šola začne s poukom glasom natečaja 1. novembra, vendar pa bo, kakor vse kaže, odprta šele 15. novembra. Pa tudi ta datum še ni gotov.

Belgrad, 24. oktobra. m. Predsednik ministrskega sveta dr. Milan Stojadinović je danes dopoldne v kabinetu zunanjega ministrstva sprejel bolgarskega poslanika na našem dvoru Dima Kazasova ter nemškega poslanika von Herrena.

Belgrad, 24. oktobra. m. Snoci je nastopil v tukajšnji operi z nadvse lepim uspehom znani operni pevec Josip Rihavec. Njegov Don Hose v »Carmen« je nudil prvovrsten dramski in pevski užitek.

Belgrad, 24. oktobra. m. Večeraj popoldne sta na železniški postaji Striživojna — Vrhpolje trčila dva tovorna vlaka. K sreči ni bilo človeških žrtev.

Velčev obsojen na smrt?

Sofija, 24. okt. Preiskava v zadevi delovanja polkovnika Velčeva se bliža koncu. Skupno ho prišlo pred sodišče 23 oseb. Od teh se morajo trije zagovarjati zaradi dejanj po § 8 zakona o zaščiti države, ki predvideva smrtno kazen ali najmanj 10-letno ječo, zaradi propagande in organiziranja upora v armadi. Ostalih 20 bo sojenih po § 2 istega zakona, ki zagroža najmanj 10-letno ječo za one, ki organizirajo preprosta krstvena, in najmanj 5-letno ječo za one, ki so člani teh organizacij. Domnevajo, da bo preiskava končana v začetku novembra in bo tedaj vojaškemu sodišču izročena obtožnica. Obtoženci morajo v roku 24 ur po prejemu obtožnice vložiti pri njej ugovore. Razprava se vrši nato po preteku 1 tedna in proti obsojci imajo obtoženci možnost vložiti v toku 3 dni prižvi pri kasacijskem sodišču.

Resen opomin navijalcem cen

Opazilo se je, da so cene nekaterim življenjskim potrebščinam še vedno nesorazmerno visoke, drugim pa se celo neupravičeno zvišujejo.

Zato objavlja kraljevska banska uprava v vednost in ravnanje, da sta še vedno v veljavi zakon o pobirjanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921. Uradni list št. 6-5 iz leta 1922, kakor tudi pravilnik za izvrševanje tega zakona z dne 7. septembra 1922, Uradni list št. 311-99.

Zato se poslovni krogi in prebivalstvo opozarjajo na določbe tega zakona in pravilnika, od katerih se naslednje določbe izrecno navajajo:

1. Vsakdo, ki prodaja življenjske potrebščine na debelo ali na drobno, mora označiti cene posameznih predmetov, zlasti onih, ki so izstavljeni v trgovini in pred njo, tako, da jih vsakdo lahko razločno vidi. Za življenjske potrebščine se po gori označenem zakonu smatrajo razen človeške in živalske hrane tudi obleka, obutev, kurjava, razsvetljava, kmetijsko orodje, zdravila in drugi predmeti nujne potrebe, kakor tudi material za njih izdelovanje. Luksuzni predmeti so izzeti.

Kmetijski pridelovalci, ki prinašajo svoje pridelke na trg, pa niso obvezni označevati cen.

2. Prepovedano je kopičenje življenjskih potrebščin z namenom, da bi se blago vzelo iz prometa in s tem zvišala njegova cena.

3. Prepovedano je prodajalcem zahtevati višjo ceno, kakor jo predstavlja običajni in dovoljeni

trgovski čist dobiček; v nobenem slučaju pa ne sme biti ta večji od 25%.

Poljedelci, ki prinašajo svoje pridelke na trg, so izzeti od te določbe.

4. Večkratna preprodaja (verziha trgovina) in nečista spekulacija, ki namerja podražiti cene življenjskih potrebščin, je prepovedana; enako kupovanje na trgih in semnjih zaradi preprodaje v istem kraju, v času, dokler traja semanj dan.

5. Kupovanje življenjskih potrebščin od onega, ki jih nese na trg, na poti do trga z namenom, da bi ne prišle na trg, ali da bi jih bilo malo in da bi jih kupec sam lahko drago prodal, ni dovoljeno; ravno tako ni dovoljeno ponujanje cene, ki je višja od tržne cene, ako si kupec s tem namerava zagotoviti nabavo najnujnejših potrebščin ali, da bi si odslej zagotovil prvenstvo pred drugimi kupci.

6. Kazniva dejanja po gori označenem zakonu se kaznujejo z zapornimi in denarnimi kaznimi obenem in sicer z zapornim od 1 meseca do 6 mesecev ter z globami do 5000 in 10.000 Din. Razen tega se more v gotovih slučajih odvzeti blago, ki je predmet kaznivega dejanja, v korist fondu za prehrano siromakov, dotičnim osebam pa prepovedati poslovanje začasno ali za trajno.

Za sojenje so pristojna sodišča.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1935.

Ban: Dr. Natlačen, s. r.

Mariborski sadni sejem

Po uspehih poizkusih mariborskega jesenskega tedna in po kmetijski razstavi v Mariboru v lanskem jeseni sledi letos prvi »mariborski sadni sejem«. Mariborski teden v jeseni je bila prireditev le za ožjo mariborsko okolico, lanska kmetijska razstava je obsegala okraja mariborska na levem in desnem dravskem bregu, letošnji sadni sejem pa združuje že pet okrajev mariborskega okoliša. Tako se

pomore polagoma kmetu do čim večjega donosa iz sadjarstva in vinogradništva.

V naši državi je približno nekaj čez 7 milijonov jabolčnih dreves, od tega v Sloveniji 2.235.000. V okrajih, ki prirejajo sadni sejem v Mariboru, to je Maribor levi in desni breg, Konjice, Ptuj in Ljutomer, raste malo manj kakor polovica teh dreves. Še večja pa je razlika v donosu. V vsej državi pridelava približno poldrugi milijon stotov jabolk. Od tega odpade na Slovenijo okrog 400.000 stotov. Od tega pa odpadejo spet dobre tri petine na okraje, ki prirejajo sadni sejem v Mariboru.

Poleg sadja je v imenovanih petih okrajih izredno velikega pomena tudi vinogradništvo. Saj so posestniki, ki brez donosov iz vinogradov ne bi mogli shajati, in teh je veliko število. Zdi se nam, da je skoraj edina rešitev vprašanja izvoza naših vin v inozemstvo, kjer si moramo brezpogojno spet pridobiti vsaj nekaj prejšnjih trgov, v zadržanosti. Tudi tu naj pokaže začetek in pravo smer »mariborski sadni sejem«.

Ako bi v Mariboru pridobili še primerne razstavne prostore, je gotovo, da bi polagoma nastala iz »mariborskega sadnega sejma« stalna vsakoletna kmetijska razstava, začetkoma za vse okraje severno Save, polagoma pa tudi za vso Slovenijo. Ker imajo okraji bivše mariborske oblasti bolj kmetijski značaj in je tudi kmetijstvo v teh okrajih bolj razvito, je popolnoma upravičena zahteva, da dobi Maribor stalno vsakoletno jesensko kmetijsko razstavo.

Razstavo otvori danes ob 10 ban dravske banovine dr. Marko Natlačen ter bo odprta do ponedeljka 28. t. m. Vsem obiskovalcem je dovoljena polovična voznina. Vstopnina je malenkostna.

Razstavljeno sadje

iz začetkoma malega osnutka kmetijske razstave polagoma razvija kmetijska razstava ne samo za okraje severno Save, postaja polagoma to ustanova, ki naj pokaže razvoj in stanje kmetijstva, predvsem pa sadjarstva in vinogradništva v Sloveniji. Ker pa je končni namen vsakega kmeta producenta ta, da ne pridelava samo na določeni površini čim več in čim boljše pridelke in da za pridelovanje izda čim manj, ampak je glavni namen pač ta, da svoje pridelke čim boljše in čim lažje vnove, vidimo tudi, da gre prirejanje mariborskih kmetijskih, predvsem pa sadnih razstav v edino pravilnem pravcu, ki je, da kmetu preskrbi dobrih odjemalcev v tu- in inozemstvu. Do sedaj se je morala boriti še vsaka slična prireditev v Mariboru z velikimi, skoraj nepremagljivimi materialnimi težavami. Letos pa je na intervencijo pravih slovenskih ljudskih ministrov dalo ministristvo za kmetijstvo podporo, s katero je priznalo velik pomen sadnega sejma v Mariboru in je s tem priznanjem gotovo zagotovilo sadnemu sejmu v Mariboru stalni obstoj in razvoj, da postane res polagoma vsakoletni sadni sejem za vso Slovenijo. S tem pa naj bo to tudi ustanova, kjer se bodo vsako leto zbirali sadni trgovci ne samo iz Slovenije, ampak iz vse države, pa tudi iz inozemstva, ki bo tako vedno bolj spoznavalo odlično kvaliteto našega sadja in grozdja ter vina. Velikega pomena sadnega sejma za vso Slovenijo se zaveda tudi banska uprava in zato se zgodi letos tudi prvič, da odprta tako kmetijsko prireditev v Mariboru prvi predstavnik oblasti v Sloveniji ban dr. Marko Natlačen. Zato smo prepričani, da bo pri sestavi novega banovinskega proračuna tudi uvaževana stalna želja in zahteva kmetovalcev, to je, da bo vnešena posebna postavka za prireditev mariborskega sadnega sejma, ki naj postane ravno s tem stalna ustanova, ki je priznana kot taka tudi po bankni upravi. Ta je do sedaj pokazala vse premalo zanimanja za tako ustanovo in zato je bilo naravno, da so morali kmetovalci priti k samopomoči.

Bistvo letošnjega mariborskega sadnega sejma je torej v tem, da so ga zamislili in organizirali kmetje sami, ki so spoznali velik pomen take ustanove zlasti v trgovskem oziru. Tudi ko bodo v bodoče gotovo kmetje od banke uprave — mislimo tu predvsem na kmetijski in trgovski oddelek — dobili več zaslombe, naj vseeno še vedno vztrajajo na tako uspešno začrtani poti.

Naša jabolka so že od zdavnaj znana ne samo v vseh krajih Jugoslavije, po svoji odlični kakovosti so znana tudi v vsem inozemstvu. Treba je samo, da to dobro ime in res odlično kakovost znamo tudi izkoristiti. Zato bo gotovo naloga mariborskega sadnega sejma, da zainteresira za naše sadje čim večji krog odjemalcev, da organizira polagoma združeno prodajo sadja in da tako pri-

Grb iz sadja na razstavi. Delo Gabrijela Fertiča iz St. Petra pri Mariboru

Mladinska pobožnost na praznik Kristusa Kralja

V nedeljo 27. t. m. mine ravno leto dni, kar smo se začeli pripravljati na evharistični kongres, pri katerem je naša mladina tako odlično sodelovala. Letos obhajamo tudi 25 letnico zgodovinskega Pičevega odloka o zgodnjem obhajilu otrok. V obojni spomin bo imela mladina ljubljanskih osnovnih šol skupno prazniško pobožnost, ki se bo izvršila po sledečem sporodu: 1. Na praznik jutraj naj pristopijo otroci med šolsko mašo v čim večjem številu k sv. obhajilu. 2. Popoldne ob pol 4 pa se zbero dečki v stolnici, deklice v uršulinski cerkvi. Za uvod zapojejo prvi dve kitici kongresne pesmi: »Pojte, hribi in doline.« Sledi kratek nagovor, ki bo oživil v mladini spomin na oba velika dogodka. Po govoru zapojejo otroci za izpostavljenje sv. Reš. Telesa 1. kitico kongresne himne: »Mogočno se dvigni« (P. Ačko). Sledi molitev sv. rožnega venca, da opravimo oktoberko pobožnost in si izprosimo od Marije čim večjo ljubzen od evharističnega Kralja. Po rožnem vencu zapojejo pesem: »Lepa si, roža Marija.« Nato se odmolijo litanije Matere božje s pripadajočimi molitvami. Za blagoslov zapojejo otroci 2. kitico kongresne himne: »Darujemo vdanost ti svoje srce.« Po blagoslovu se bo zapela še veličastna pesem: »Povsod Boga« (1. in 2. kitica).

K pobožnosti, ki se vrši ob navadni uri popoldanske božje službe, vabimo poleg mladine tudi spoštovane starše, učiteljstvo in ostale vernike. Kristus kralju!

Naš novi roman

Azija je za nas zavita v tajno tenčico, skozi katero ne pridejo naši radovedni pogledi in zato se nam zdi marsikaj nerazumljivo, kar je Azijcem navadna stvar. Tisočletna kultura, proti kateri je Evropa naravnost še v otročji dobi, je napravila Azijo veliko. Stotine milijonov tamošnjih ljudstev se prištevajo v ta kulturni krog.

Indija, Kitajska, Tibet, Mongolija, to so za nas še vedno tajnstvene dežele, ker ne vemo, katere tajne sile so na delu pri dogodkih, katere gledamo z grozo, ker jih ne razumemo in ne vemo zanje razlogov. Zato bodo naši čitatelji z največjim zanimanjem čitali

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

(napisal Sax Rohmer.)

Iz Indije pride v Evropo preiskovat zagonetne slučaje in posvariti črte angleški detektiv, ki s svojim prijateljem zdravnikom doživlja grozne doživljaje, ki se vrste eden za drugim, da napetost nikoli ne poneha. Iz enega doživljaja prihajamo na še bolj tajinstven dogodek, dokler se ne začno zbirati niti, ki vse vodi k enemu, ki vodi vse. Brez vsega koraka čez človeške žrtve k svojemu cilju. Ali se bo posrečilo Angležu in njegovemu prijatelju priti do tistega enega, ki vodi vse, ali se mu bo posrečilo zatreti njegovo zločinsko delovanje, ali se mu bo posrečilo rešiti nedolžne žrtve? Vse to so vprašanja, ki bodo vzdrževala čitatelju zanimanje do konca.

Dogodkov je dovolj in vrste se z bliskovito naglico kot v filmu. Čitatelji bodo lahko v teku priobčevanja videli, kako se zgodba zapleta in odpleta, kako pride nenadoma pomoč prijateljem in jih reši iz življenjsko nevarnih položajev. Delo je vseskozi napeto.

Ali ste že poravnali naročnino?

Živalski vrt v Ljubljani?

»Slovenski Narod« je 19. t. m. priobčil članek pod gornjim naslovom, v katerem naravnost »namenoma« prezira stremljenje našega društva.

Brez dvoma je članek istoveten s člankarjem v listu »Živalce«, ki je tudi napadla naše idealno stremljenje. Ne rabimo menezarije! Res, toda kdo bo istovetil naše sezonske razstave s stalnim vrtom? 100% nesmisel, kdor si zamišlja stalni živalski vrt v obliki, kot so bile naše razstave. Debelo bi pogledali gospodje okoli »Živalce«, če bi rejci gojili svoje živali na mučiteljski način (nam to očitajo), kot so jih razstavili na svojih vseh dosedanjih razstavah na velesajmu. Je to po pojmu g. urednika Živalce »rejševsko«? Naši razstavi so dejali mučelnica zveri, niso pa pogledali svoje razstave, kjer so nakopičili v par pedit velikih kletkah kar po 5 zajčkov (in več) in kako so bili nameščeni golobi, ki sicer prosto letajo? Jazbce neče iz kletke, čeprav ima odprta vrata, in pes sili nazaj v kletko k levu, če ga le malo spustimo. Je to potem mučenje?

Javnost naj zve, da je urednik »Živalce« njen predsednik g. Lap, vodja mestne vrtarije, ob enem pa oni, ki je izjavil našemu g. predsedniku, ko smo prosili za prostor, kjer bi prejimile naše živali (mislili smo vsaj začasno paviljon ob ribniku), naj gremo v Jakopičev paviljon.

Mestna vrtarinja ne spada pod Tivoli, res bolj na Krim, kot je dejal g. Lap, vodja mestne vrtarije; prostor, kjer sedaj ona stoji, pa je naravnost idealen za stalni živalski vrt. Tudi g. prof. Plečnik je tega mnenja!

Prav ob tej zapreki se je razbilo društvo »ZOO«, prav isti faktorji so bili tedaj na delu

Aleševi Poloni v spomin!

(Umrli 20. oktobra)

Ne bilo bi prav, ko bi se je nihče ne spomnil s posebnim spominom, nje, ki je več ko trideset let stregla in služila ne le enemu gospodu in go-

Pokojna Polona (levo) in Aleševa mama

spodarju, ampak stoternim in stoternim gostom in gospodom, ki so prihajali v Alešovo gostilno. Vsakemu je Polona vljudno postregla: ministru, banu, poslancu in vaščanu; vsi so ji bili gostje in prijatelji Alešove hiše in družine. Vedela je, da je pozorna in prijazna postrežba njena vestna dolžnost; a ni ji bila samo vestna dolžnost, marveč tudi veliko veselje. Srce se ji je kar smejalo, da je mogla in smela streeč odličnim gostom v odlični Alešovi gostilni. Ni ji bilo na tem, da morda s svojo gostoljubnostjo zanemarija in pozablja skromno tr-

Me enostavne žarnice smo doslej žarele povsod. Rabile smo mnogo toka, dajale pa le malo svetlobe, — kdo je to opazil? Sedaj prihaja nova

TUNGSRAM ŽARNICA

z nitko v dvojni vijačnici

s svojo neprimerno boljšo svetlobo. Tem žarnicam se moramo umakniti, ker so res mnogo boljše!

Sodobna žarnica

TUNGSRAM

z nitko v dvojni vijačnici

proti ustanovitvi stalnega zool. vrta. Mi jim pa tega veselja ne bomo napravili!

Mestna občina je zavrnila našo prošnjo, da bi nam dala prostor ob ribniku za prezimovališče živali, vemo, komu se imamo za to zahvaliti. Vemo pa tudi, da nam je mestna občina naklonjena, župan g. dr. Ravnihar je bil pokrovitelj naše sezonske razstave, g. prof. Jarc, podžupan, se živo zanima za to akcijo, toda kljub temu so na delu faktorji, ki nas ovirajo. Ustanovitev zool. vrta v Ljubljani naj vzamejo v roke strokovnjaki, ne pa lajki. To prosimo, naj kulturni odsek Mestne občine upošteva, zakaj on ima sedaj nadaljno delo o ustanovitvi zool. vrta v rokah.

»Slov. Narod« je slabo informiran, če misli, naj mestna občina od društva »NOEC« oz. posameznikov živali odkupi! Ne, tu ni nič »rejševskega«, te živali si je društvo nabavilo za stalni zool. vrt in jih da takoj brezplačno, čim bo mestna občina ustanovila temelj stalnemu zool. vrtu, še več, društvo bo skrbelo, da bo brezplačno nabavilo čim več živali za to poučno ustanovo.

Nismo rejci, naše stremljenje ne gre za dobiček, naš cilj je stalni zool. vrt in mi ga bomo podpirali nesebično, kot smo do sedaj nesebično žrtvovali marsikatero uro svojega prostega časa samo, da smo videli zanimanje za to ustanovo, ki bi bila le v ponos naši beli in Veliki Ljubljani.

»Slovenec« nam je stal na strani, velika institucija radijska postaja nas tudi ni prezrla in upamo, da nas bo tudi ostalo občinstvo še nadalje podpiralo v boju za stalni živalski vrt, katerega ustanovitev se ne sme več zadrževati od nobene strani.

Odbor zoološkega društva »Noec«.

govino v svoji sosedni hiši, dovolj je bila srečna in plačana, da je bila Alešova hiša in gostov miza zadovoljna z njo. Polona je malo govorila, ali kar je govorila, je bilo modro in premišljeno. Zaradi nje ni bilo nikoli zmede in zamere v hiši; saj so vsi spoznali, da hoče Polona le stvari, le hiši, ne sebi dobro. Bila je močna žena ne samo po svoji ženski kreposti, ampak tudi po svojih krepkih rokah. Mogli ste jo včasih videti, kako je dvigala z voza in na voz sode za pivo in vino. Marsikdo bi si v enakem opravilu želel imeti enako moč. Ali Bog, ki vse prav vodi, ji teh moči ni pustil do konca. Hotel je tudi njo položiti na mučniško ležišče. Vse moči so v njej opešale, le njena verna vdanost je ostala močna kakor včasih. Alešova Polona je zgled vernega in vestnega dela ter vernega in vdanega trpljenja. Umrli je prav isti dan in isti mesec kakor pred desetimi leti pokojni ženski župnik Simon Zupan, ki ga je blaga rajnica tako cenila in se s spoštljivim spominom vsak čas spominjala nanj. Dvajseti oktober ju je združil v večnosti z njim: z nekdanjim duhovnim pastirjem in tudi z njim: z nekdanjim Aleševim gospodarjem Antonom. Ko se spominjamo pokojne služabnice izrekamo obenem žalujoči Alešovi mami in vseji hiši globoko sožalje v imenu vseh gostov, ki so bili kdaj postreženi po Alešovi Poloni.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Felber, Ein Jahr Dorfpredigt. — Benennisse und Versuche. 195 str. nevez. Din 50.—. — Guardini, Vom Leben des Glaubens. 176 str. vez. Din 53.25. — Hauss, Maria, die schöne und hilfereiche Mutter. Resnične prigodbe iz novejšega in najnovejšega časa o Marijinem čedenju. 170 str. nevez. Din 39.—. — Heun, Altar und Leben. 160 str. nevez. Din 22.50. — Kösters, Die Kirche unseres Glaubens. Teološka podlaga katoliškega svetovnega naziranja. 262 str. vez. Din 106.50. — Lampin, Menschen, die zur Kirche kamen. Selbstdarstellungen moderner Gottsucher aus einundzwanzig Nationen. 354 str. vez. Din 81.25. — Lindworsky, Psychologie der Aszese. Winke für eine psychologisch richtige Aszese. 94 str. nevez. Din 19.50. — Nielsen, Aus der Fülle Christi. Radiopredavanja 261 str. nevez. Din 33.50. — Stadler, Die sozialen Kundgebungen der Päpste 1832—1931. Päpste über Staat und Wirtschaft. 126 str. vez. Din 60.50.

Obiščite mariborski sadni sejem

od 25. do 28. oktobra v Unionu

Drobne novice

Koledar

Petek, 25. oktobra: Krizant in Darija, mučenca; Krispin, mučenec.

Novi grobovi

† V Kandiji je umrla gospa Josipina Appe roj. Škedelj, zasebnica. Pogreb bo v soboto ob pol 4 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Tržišču pri Mokronogu je po hudi bolezni včeraj zjutraj vdano umrla gđc. Milka Plantarič. Pokojna je bila nečakinja pok. g. kanonika Plantariča, ki je bil znan po svoji gostoljubnosti in v čigar hiši je gđc. Milka vsem, ki so se pri njem oglašali, ljubezno postregla. Pogreb blagopokojne bo v soboto ob 8 zjutraj na farno pokopališče v Tržišču. Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v molitvah in prijaznem spominu.

Osebnosti

— Iz ljubljanske sodišča. Pisarniški ravnatelj apelacijskega sodišča v Ljubljani Josip Soban je pomaknjen v V. položajno skupino.

KINO UNION

TEL. 22-21 Premijera: LUIS TREKKER

IZGUBLJENI SIN

Planine, zima, življenje tirolske vasi, drzne luge, tragedije v snegu — izseljenjski krh, brez poselnosti in vrnltev v kraljestvo zasneženih vrhov.

Največji in najboljši Trenkerjev film Čudovita fotografija

Danes ob 16, 19.15 in 21.15

Rezervirajte pravočasno vstopnice

Predprodaja vstopnik od 11—12.30 in od 15. ure dalje

— Za razširitev kmetijske kemične preizkuševalnice. Te dni se je mudil v Ljubljani načelnik oddelka za rastlinsko proizvodnjo v kmetijskem ministrstvu g. Milutinović. Padel je namreč predlog, naj bi se Kmetijska kemična preizkuševalnica prenese iz Ljubljane v Maribor, kjer je kmetijska šola in bi bilo vzdrževanje preizkuševalnice lažje. V Ljubljani se je načelnik Milutinović posvetoval z vodjo preizkuševalnice ing. Pahorjem ter z raznimi banovinskimi in mestnimi činitelji. Sklenjeno je bilo, da se preizkuševalnica ne preseli v Maribor, temveč ostane v Ljubljani ter se s pomočjo mestne in banovinske podpore še razširi. Država bi zgradila primerno poslopje za preizkuševalnico, mestna občina pa bi dala primeren svet, na katerem bi preizkuševalnica izvajala svoje poizkuse, kakor zaradi pobiranja rastlinskih škodljivcev, preizkuševanja semen in podobnih kmetijskih panog. Ker pa je Ljubljana na razpotju dveh geoloških formacij, namreč alpske in kraške, bi bili potrebni dve zemljišči, eno na Bjaru, drugo na Ljubljanskem polju. Zadeva bo realizirana prihodnje leto.

— Preiskava o domžalskem umoru končana. Preiskovalni sodnik je te dni končal preiskavo o umoru 57 letne zasebnice Marije Penkove, katere truplo so 10. junija našli v potoku Rači pri Podrečju in ki so jo pogrešali že od 27. februarja. Ves dokazni material in druge spise je preiskovalni sodnik predložil državnemu tožilstvu, ki bo po proučitvi spisov nato sestavilo proti glavnim osumljenim obtožbo zaradi zločina umora. V sodnih zaporih se nahajajo od 7 osumilencev že trije, drugi so bili spušteni na svobodo.

— Motnje v železnicah in črvesu. Šipanje v trebuhu, zaspanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovce grenčice«.

— Ustanova dr. Franceta Košmerlja, odvetnika in univ. profesorja v Chikagi, za slušatelje višjih oddelkov Tehniške srednje šole v Ljubljani v znesku 3000 Din letno je razpisana. Natančni pogoji so razvidni iz »Razpisne na občinski deski in v veži Tehniške srednje šole v Ljubljani. Mestno poglavarstvo v Ljubljani.

— Ustanove mesta Ljubljane za dijake Tehniške srednje šole v Ljubljani so razpisane, in sicer šest mest za učence višjih oddelkov in štiri mesta za učence nižjih oddelkov te šole, v iznosu po 1000 Din (enstoletni dinarjev) na leto. Pogoji so razvidni iz razglasa na občinski deski in v veži Tehniške srednje šole v Ljubljani. Mestno poglavarstvo v Ljubljani.

— Kat. prosvetno društvo na Prihovi pri Konjicah je bilo v nedeljo, 20. t. m., slovesno obnovljeno. Popoldne ob 15 je v lepih besedah orisal g. dr. Maks Sešek iz Maribora pomen prosvetnih društev. Društveniki so vzprijeli igro »Učitelj«. Potem pa je bila družabna zabava pri g. Pavliču, kojemu se ima društvo zahvaliti za lep gneten uspeh. Njemu in vsem sodelavcem in sodelavcem prisrčna zahvala.

— Telefonskim naročnikom. Ministrstvo pošte, telegrafa in telefona je dovolilo novinarskemu združenju, sekcija Belgrad, da izda nov telefonski imenik vseh telefonskih naročnikov v državi. Imenik bo izšel v začetku 1936. l. Da bi bil novi telefonski imenik popoln in ustrejel vsem željam naročnikov, poziva poštna direkcija v Ljubljani vse telefonske naročnike svojega področja, ki žele kake spremembe v dosedanjih uvrstitvah, da ji to sporoče najkasneje do 15. novembra t. l. Pri tem opozarja direkcija na št. 11. telefonske tarife, ki se glasi: 1. Za premembo številke telefona telefonskega naročnika (št. 41. t. 5) se plača pristojbina 60 Din. 2. Enkratna in dvakratna uvrstitve naročnika v telefonski imenik je brezplačna (št. 42. t. 5). Za tretjo in nadaljnjo uvrstitve naročnika v telef. imenik se plača pristojbina 10 dinarjev. 3. Za premembo besedila, pod katerim je naročnik uvrščen v telefonski imenik, se plača pristojbina, ako premembo naročnik sam zahteva (št. 42. t. 11) 5 Din. 4. Za premembo imena, naslova, poklica, ali stanu naročnika v telefonskem imeniku (št. 43. t. 1) se plača pristojbina 5 Din.

— Preprečen vlom v rajhenburško župnišče. Iz Rajhenburga nam poročajo: V noči od torika na sredo so poskusili neznan tolovaj vdreti v župnišče skozi okno v stanovanju našega gospoda župnika svetnika Josipa Tratnika. Popoln, ki so ga povzročili tolovaji, je prebudil gosp. svetnika, ki je planil po koncu, ter v zadnjem trenutku, ko je bilo že okno sneto, preprečil vlomilec. V isti noči

so se pojavili še na več krajih našega trga, pa so jih stanovalec slišali in vlomilci niso prišli na svoj račun. Nič žudnega ni, da poskušajo svojo srečo v taki temni noči, saj brez skrbi delajo, kar hočejo, ker rajhenburška elektrika ugasne že ob 1 popoldni, del žarnic pa že pred polnočjo, to je ravno takrat, ko smo najbolj potrebni luči. Svoj čas smo imeli tudi zvestega policajca, ki je bil v temnih nočeh budno na straži. Bil pa je na veliko žalost vseh tržanov od sedanje občinske uprave odslovljen.

— Po čem se spozna dobra kava? Biti mora blaga in zelo aromatična. Mnogo ljudi misli: čim bolj grenka, tem boljša; zamenjajo grenkost z aromo. Izborna blaga kava, ki se povsod dobi v enakobni kakovosti, je kofeina prosta kava Hag. Samo zbrane vrste, vmes plemenite vrste kave z višinskih kultur 3 do 4000 stop višine se mešajo za kavo Hag. Kofein odstranjujejo iz sirovih zrn, dočim se aroma razvija komaj pri praženju. Nešteto ljudi, katerim je zdravnik prepovedal vsako količino kave, lahko sedaj brez premisleka pijejo svojo dobro pristno znano kavo, ker imamo kavo Hag. Kava Hag varuje srce in živce, ne draži ledvic in ne moti spanja. Kava Hag daje popolni užitek. Zakaj čakati, dokler zdravnik priporoča kavo Hag?

— Na grobove vojnih žrtv ob Soti, na Sveto Goro in v Trst. 3dnevno potovanje z avtobusi 4. do 6. nov. Prijave in vplačila do 29. okt. Pojasnila brezplačno. »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sent-peterska vojašnica.

Ljubljana

○ Slikar-umetnik, ki slika z nogo, še vedno zbujajo pozornost ljubljanskega občinstva, ki pridno obiskuje njegovo res zanimivo razstavo. Umetnik dela tudi slike po naročilu, in sicer kar na licu mesta. Razstava slik je v zelenem salonu restavracije »Zvezda« in traja še do nedelje. Odprta je vsak dan od 3 do 9 zvečer. Občinstvu priporočamo obisk!

○ Predstavnika RK v Ljubljani. Z brzovalkom ob pol 10 sta včeraj pršla v Ljubljano prvi podpredsednik Rdečega križa senator Svetozar Tomić in glavni ravnatelj M. M. Marinković. Sprejeli so ju odborniki banovinskega in krajevnega odbora RK, tako dr. Krejci, dr. Fetič, inšpektor Wester, tajnik Skalar, nadsvetnik dr. Vidic, upravitelj Jagodic in drugi. V prostorih banovinskega odbora v Copovi ulici se je vršila nato skupna seja, kjer so razpravljali o posebnih potrebah v naši banovini, zlasti o zimski pomoči. Ugodna predstavnika sta si dala obširno poročati o delu RK v Sloveniji. Opoldne sta oba obiskala bana dr. Natlačen in divizionarja gen. Nedeljkoviča, s katerima sta imela daljši razgovor. Nato je bilo skupno kosilo, po kosilu pa sta v spremstvu tukajšnjih funkcionarjev RK obiskala skladišče na Ljubljanskem polju, o katerem sta se izrazila nadveč laskavo ter čestitila upravniku g. Jagodicu k njegovim uspehom. Popoldne se je seja banovinskega odbora nadaljevala. Zvečer je bila skupna večerja, po večerji pa sta se oddiša gosta z večernim brzovalkom vrnila v Beograd.

○ Trnje — evetje na grob? Te dni, ko vsi tekmujejo, kako bi okrasili grobove naših rajnikov, bi bilo prav, da bi se spet spomnili tako resničnih besed Gregorčičevih, listih, ko pravi, da ljudje v življenju bičamo drug drugega s trnjem, po smrti pa si dajemo evetje na grobove; pesnik pa pravi, da bi bilo bolje na sobe: Sadite nam rajši v življenje evetje, a trnje shranite za grobe!

Čeprav dobesedno ne bomo tako delali, a v bistvu bi bilo dobro: pomagamo z dobrimi deli živim ljudem, s tem gotovo tudi dobro storimo našim rajnikom. Koliko je gorja vprav zdaj pred zimo! Nešteto prošnja dobiva n. pr. naša Elizabetna konferenca v Ljubljani. Spomnite se je v kakim darom te dni: morda malo manj okrasite grob, pa olajšate trpljenje sirot. Tako je te dni darovala gospa Ana Lukič Elizabetni konferenci večji dar s pristavkom: mesto večje okrasitve groba. Priporočamo: posnemajte! — Elizabetna konferenca.

○ Stoletnici rojstva Simona Jenka, enega največjih slovenskih pesnikov, se bo naša kulturna centrala Prosvetna zveza oddržala s svojim IV. prosvetnim večerom, ki bo drevi ob 8 v verandni dvorani hotela Union. O Jenku in o kulturnem in narodnem pomenu stoletnice njegovega rojstva nam bo predaval pisatelj dr. Ivan Pregelj. Vstopnina: sedeži 3, stojišča 2, 1 Din. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7-1.

○ II. simfonični koncert Ljubljanske filharmonije, ki se vrši 28. t. m. v Unionu za českoslovaški narodni praznik pod vodstvom dirigenta L. Matačiča, prinaša v svojem sporedu dvojje zanimivosti in to Sostakovičev simfonijo op. 10 v 4 stavkih in Osterčev »Passacaglia in koral«. Dva modernista, ki pa sta vendar vsak svet zase. Predprodaja vstopnic je pri blagajni kina Union, dnevno od 11—12 in popoldne od 15 dalje, tel. 22-21.

○ V spomin blage gospe dr. Bogice Pogačnik poroč. dr. Grimm darujeta gg. Ivanka in Alojzij Vodnik 500 Din za »Dom slepih«. Bog bodi plačnik!

○ Gospodinje, vabljeni ste na brezplačno poskusno Gneppinove sladke kave, ki jo priredi trdnica Hinka Francka Sinovi, d. d., v petek, dne 25. t. m. ob štirih popoldne v prostorih na Bregu št. 8, pritličje. Pridite polnoštevilno! Vstop prost.

○ Neki lažifotograf medicine je prišel v Ljubljano in menda začel zopet »ordinirati«. Rad obiskuje gospode, ki jih nagovarja kot stare znanke, se zahvaljuje za prejete dobrote ali pa se sklicuje na znane osebe, češ da so to njegovi bivši sošolci iz Inomosta. Pred tem »doktorjem medicine« zvalonterjem v stiskici, ki se je menda pravkar »vrnil z manevrov naše čitatele svarimo, naj mu ne nasedajo, tudi če morda včasih svoje ime izpremeni.

○ Tečaj za dekorativno pisavo se prične jutri 26. oktobra t. l. ob 20 v Trgovskem domu. Ob tej priliki niso vabljeni samo člani Društva izložbenih aranžerjev, pač pa vsi, ki se zanimajo za to svojevrstno panogo reklamne in aranžerske umetnosti. Program bo nudil vso možnost izobrazbe v najmodernejših pisavah. V svrhu kritja efektivnih stroškov je določen za nečlane majhen prispevek.

○ Kupčije s hišami in zemljišči. Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice je prodala tovarnarju Rudolfo Zalokerju hišo št. 4 na Viču za 300.000 dinarjev. — Fran Slamčič iz Ljubljane je kupil v Vižmarjih neko parcelo v izmeri 5008 m² za 33.648 Din. — Na Sv. Petra c. stanujoča posestnica Helena Adamičeva je kupila od Marije Novakove hišo št. 5 Bečigrad za 306.000 Din. — Poštni uradnik Brus Lavalov je kupil zemljišče vl. št. 135 k. o. Ljubljana — mesto za 100.000 Din. — V Udmatu je kupila hišo št. 7 v Sušteršičevi ulici Jela Dražek, učiteljica v Zalogu pri Ljubljani, za 183.550 Din.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravno FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 13.483 od 26. V. 1933.

Maribor

□ Sveža gomila. V bolnišnici je umrl v starosti 54 let železniški oficijal Anton Sancin. Naj počiva v miru.

□ 65letnica gasilske čete. Kmalu bo poteklo 65 let, ko je bila ustanovljena gasilska četa v Mariboru, ki je med najstarejšimi gasilskimi organizacijami v naši deželi. 65letnico bodo mariborski gasilci zelo slovesno proslavili.

□ Drava naplavila truplo pogrešanega Korosca. Iz Zabukovcev pri Sv. Barbari v Halozah je prispela vest, da je tam naplavila narasla Drava truplo starega moža. Domnevajo, da je to truplo starega Franca Korosca, ki je pred desetimi dnevi v Mariboru skrivnostno izginil. Kakor smo že poročali, je prišel Korosec iz Petrovcev v Maribor v spremstvu Franca Perša, da bi prišel na tukajšnji sodišču. Perš ga je zvečer pregovoril, da sta šla spat na sejmice za seno, odkoder pa je Korosec potem neznan kam izginil. Perš je pripovedoval, da je zvečer trdo zaspal, ko pa se je zjutraj okrog 4 prebudil, ni bilo Korosca nikjer. Ker pa je imel 76 letni starček pri sebi pri odhodu od doma 20.000 Din, se je pojavil sum, da bi bil padel kot žrtev zločinskega pohlepa. Zaprl so Perša ter ga privedli v Maribor, kjer pa vztraja pri svoji prvotni izpovedbi. Dejstvo, da je sedaj Drava naplavila truplo pogrešanega starčka, še bolj pa to, da niso našli pri njem nobenega denarja, povečuje sum, ki je padel na Perša. Državno pravdnstvo je odredilo sodno komisijo, ki naj preišče, ali se pozna na naplavljenem truplu znaki nasilne smrti. Sodna komisija je ugotovila, da so poškodbe na glavi nastale v vodi vsled premetavanja trupla po skalah. Pri mrtvci so našli Din 11.50 gotovine ter 2 ključa. Na levi roki mu manjkata sredinca in prstanec. Obločen je v modro srajco, temne calgaste hlače, črne gataše. Nosi sive močne brke.

□ Otroka so odvedli. Cisto po ameriškansko zveni zgodba o odvedenem otročiču belgajskega odvetaika dr. Slavka Barleta, ki je pred leti imel v Mariboru advokatsko pisarno. Dr. Barle se je že pred leti ločil od svoje žene, ki živi v Mariboru, obdržal pa je po razsodihi sodišča svojega sinčka Dragana, ki je sedaj star tri in pol leta. Mati je dobila samo pravico, da sme sinčka od časa do časa obiskovati. Pred nekaj tedni se je mati dr. Barleta z malim Dragonom odpeljala v Maribor na odhiti. V Mariboru je otrokova mati prihajala čisto k sinčku na obisk. Skoro vsak dan se je mudila po več ur pri svojem otroku, dokler je slednji ni premagalo hrepenenje ter je sinčka na tihem odvedla iz stanovanja svoje bivše tašče ter neznan kam z njim odšla. O tem je bil takoj obveščen dr. Barle, ki je prispel iz Beograda ter sedaj že nekaj dni zamaš isče sled za svojim sinčkom. Zadevo zasledujejo tudi oblasti in so uvedle poizvedovanje. Odvetnik dr. Barle je obljubil lepo nagrado onemu, ki mu pokaže sigurno sled za odvedenim otrokom.

□ Tudi »Prizad« se je izkazal. »Prizad« je poklonil l. mariborskemu sadnemu sejmu lepo darilo v znesku 10.000 Din. Tako je tudi »Prizad« letos pokazal razumevanje za prizadevanja sadijarjev.

□ Nad 20 koles ukradel. V torek so napravili orožniki na Pragerskem dober lov. Aretirali so Alojza Krapeša, ki je v okolici Zgornje Poljskave prodajal kolesa. Zaplenili so mu več koles. Po daljšem zaslišanju so prišli orožniki do prepričanja, da jim je padel v roke nevaren tat koles. Orožniki Lorgier in Kožuh sta ugotovila, da je Krapeš kradel kolesa v Mariboru in Ptuj, kar na debelo ter jih prodajal na deželi kmetijskim ljudem. Veliko tatvin je že priznal ter je ugotovljeno že sedaj, da je ukradel nad 20 koles. Krapeš je svoje tatinske podvige izvrševal zlasti zadnje mesece in gotovo gre večina številnih tatvin koles, ki so se zadnje čase dogajale v Mariboru, na njegov račun. Orožniki s preiskavo še nadaljujejo in bodo skušali dognati tudi kupce koles. Marsikak lastnik ukradenega kolesa bo morda sedaj zopet prišel do svoje lastnine. Orožniki so oddali Alojzija Krapeša policiji v Ptuj, ki ga je tam zaprla. Ko je stražnik čez dobro uro pogledal v celico, je opazil, da se je Krapeš obesil. Vsi poizkusi, da bi ga obudili k življenju, so bili zaman.

□ V policijskem zaporu se je obesil. V policijskih zaporih pri Grafu so imeli v noči na četrtek razburljiv doživljaj. 34letnega mesarskega pomočnika Franca Fajdiga so zaprli zaradi razgrajanja in izdajanja za policijskega agenta. Spravili so ga v celico za pijance, iz katere pa je zaslišal čuvaj kmalu ropotanje in butanje ob vrata. Odprl je linico ter ves presenečen zapazil, da jetnik visi na vratih. Naglo jih je odprl in obešenca odrezal. Fajdiga se je obesil na jermene iz čevljev. Ko je prišel k zavesti, je začel kar besneti in razgrajati, zakaj ga niso pustili, da bi bil odšel na oni svet in je prosil stražnike, naj ga sami ubijejo.

□ Požar uničil hišo. V Tinovcah pri Pragerskem je zgorela hiša z gospodarskim poslopjem, last Franca Furmana, starnarja v Studencih pri Mariboru. Furman je imel v Tinovcah v hiši najemnike. Škoda znaša 28.000 Din.

□ Žepar na trgu. Gospa Antonija Lah, soproga poštnega uradnika, je postala na Glavnem trgu žrtev spretnega žeparja. Odrezal ji je torbico iz rok, da ni niti čutila. V torbici je imela denarnico s 143 dinarji.

Celje

□ Osebnosti v gimnazije. Suplent drž. realne gimnazije v Celju g. Liška Janko je premeščen na realno gimnazijo v Murski Soboti.

□ Poročila sta se v sredo v Zagrebu Celjan g. Ropotar Maks, uradnik finančne direkcije v Skoplju, in gđc. Pavica Reberski, učiteljica v Zagrebu. Čestitamo!

□ Napoved zgradarine za leto 1936. Društvo hišnih posestnikov za Celje in okolice opozarja vse svoje članstvo na razglas davčne uprave, da je treba vložiti prijave za zgradarino za leto 1936 v času od 16. X. do 14. XI. 1935. pri pristojni davčni upravi. Društvo obenem sporoča, da bo v to svrhu v času od 28. okt. do 6. nov. t. l. v društveni pisarni v Celju, Razlagova ul. 8 (pritličje levo) članom na razpolago strokovnjak v davčnih zadevah, ki bo v teh dneh od 8 do 12 popoldne po natančnih predpisih sestavljal članom prijave, če bodo prinesli s seboj vse potrebne podatke in tiskovine.

□ Policijsko požarni ogled vseh poslopj na ozemlju bivše mestne občine ob 28. t. m. dalje. Hišni posestniki se opozarjajo, da od

stranijo vse predmete, ki nasprotujejo policijsko požarnemu redu.

□ Električni iz Velenja v Cinkarni. Kranjske deželne elektrarne so napeljale električni daljnovod do Celja, ker bo Cinkarna dobivala v bodoče tok iz Velenja. Na dvorišču Cinkarne se gradi transformatorska postaja in se prav sedaj mude v Celju monterji od tvrdke Siemens, da se dokončajo še zadnja dela. V toku enega meseca bo Cinkarna že sprejemala tok iz Velenja.

Kdo podira hiše?

Ljubljana, 24. okt.

Na položnem pobočju Malovrha, okrog 700 m visokega griča v rudarskem revirju Kisovce, leži vas Podkraj ob dolini Medije, ki se ob Zagorju izliva v Savo. Ze pred leti so zapazili vaščani v zahodnem delu vasi, kako poka zemlja in kako pri tem dobivajo hiše razpoke, ki se vedno bolj večajo. Razpad hiš od leta do leta napreduje, nekateri so se že podirle, druge pa so prebivalci izpraznili ter se umaknili drugam. »Slovenec« je o tem obširne poročal že lani v septembru, letos pa je zadeva našla pot do sodnije, ki naj razsodi, ali je krivo podiranja hiš obratovanje zagorskega premogokopa TPD ali pa je vsa nesreča le prirodni pojav — višje sile.

V četrtek ob pol 9 dopoldne se je začela razprava pod predsedstvom sodnika Hudnika in prisodnikov sodnikov Avseca in Štruklja. Upokojena rudarja Grčar Valentin in Jerman Alojzij, ki tožita TPD za škododino, sta bila s svojimi advokatom dr. Lapajnetom in dr. Žužkom navzoča, pravtako pa tudi zastopnik TPD dr. Benkovič. Na razpravo sta prišla tudi strokovna izvedenca, za TPD prof. ing. Gostiša, za tožitelja pa dr. ing. Nagode.

Predsednik je najprej orisal ves razvoj postopanja in delo in rezultate oglednih komisij, nato pa je povedal svoje strokovno mišljenje g. ing. Gostiša, ki je zastopal tezo, da so vsi pojavi posledica naravnih plavov. Izvedenec mnenje g. dr. ing. Nagode pa je dokazoval vprav nasprotno, namreč nujno vzročno zvezo med rudniškimi deli pod zemljo in premiki zemlje na površju. Ko sta oba izvedenca končala, je predsednik ob polveh prekinil razpravo.

Razprava se je nadaljevala ob 4 popoldne in bomo obširneje poročili o njej in njenem nadaljnjem poteku prihodnje jutri.

V skladišču oblek za reveže

Ljubljana, 24. oktobra.

Mesec dni je tega, ko je vozil po mestu tovrni avto, okrašen z znakom Rdečega križa. Trobentač na avtomobilu je opozarjal ljudi, naj darujejo za Rdeči križ, to se pravi za brezposelnost, za reveže, za oslabele. Vse je prišlo prav: obleka, staro perilo, obutev, vse kar so premožnejši mogli pogrešiti, kar je bilo ponošeno ali ni bilo več rabno. Nabiralno akcijo je zamislil in tudi izvršil upravnik skladišča g. Anton Jagodic, ki je 4 dni sam pobiral po mestu. Propaganda je to nabiralno akcijo je oskrbel prof. Kobal, pisarniške posle pa je opravil tajnik RK g. Ivan Malnerič.

Akcija je popolnoma uspeša, dasi ne več v takem obsegu kakor pred dvema letoma. Te dni je bilo končano odpiranje in sortiranje nad 200 zavojev velike zbirke. Klub gospodarski krizi so Ljubljančani pokazali ob tej priliki svoje dobro srce za reveže. Darovali so od igračke — malega konjička, do šolskih potrebščin, kravat, gumbov, manšet, sploh vse, kar more človek dati nase. Pri štiridnevnem nabiranju so poleg upravnika g. Jagodice sodelovali tudi g. Pohare in gđc. Kristina Vrtančičova in Ivana Trinkerjeva. Težavno delo s sortiranjem in odpiranjem zavojev pa je opravil sam g. Jagodic s svojo soprogo, ki mu rada pomaga. Rdeči križ se ni branil nobenega darila ter je v zbirki res nekaj lepih kosov, dosti pa je tudi zamazanega, raztrganega in neuporabnega. Vse to je bilo treba pregledati, oprati, osušiti in seveda registrirati. Nabralo se je skupno okoli 1200 kosov različne obleke, perila ter čevljev in mnogo druge drobnarije. Sedaj dela g. Jagodic družinske pakete in obdarovane bodo s takimi paketi te družine z več osebami. Vsa zbirka bo čakala v skladišču toliko časa, da določi socialni odsek RK, katerega šef je dr. Franta Mis, kdaj bo razdelitev in kdo bo obdarovan.

Seveda se dostikrat pripeti, da obdarovanci niso zadovoljni z darilom ter se potem hodijo pritoževati k raznim odbornikom RK. RK pa temu ne more odproči, ker so bili darovalci naprošeni za stare obleke in sedaj seveda ne more darovati novih; toda, kdor je potreben, bo seveda hvaležen tudi za staro obleko, posebno če je očedena in popravljena.

Novo mesto

Lukežev semenj, ki se je vršil pretekli torek, je bil kaj slab. Vršil se je pač v času izredno slabega vremena. Lahko mirno rečemo, da je bil ta semenj v letošnjem letu najslabši. Prodajalcev kakor kupcev je bilo zelo malo in še ti niso dosti tržili. Ziviliški trg je bil slabo založen in vsa živila so bila precej draga. Tako so bila n. pr. jajca po Din 1.75 do Din 2 — par. Tudi živine je bilo zelo malo prodane in je bila tudi na živalskem trgu kupčija kaj slaba. Sejmarjev je prispelo iz najrazličnejših krajev obilo, vendar pa so nekateri, videč slabe izgledje v kupčiji, zopet naložili svojo robo in se odpeljali.

Posvetitev Katoliških akcij presv. Srcu Jezusovemu se bo vršila na praznik Kristusa Kralja, deloma v kapiteljski cerkvi, deloma pa v Prosvetnem domu.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA Začetek ob 20

Petek, 25. oktobra: Zaprtje.
Sobota, 26. oktobra: *Frank ali Od krojačka do ministra*. Izven. Znižane dramske cene.
Nedelja, 27. oktobra: Ob 15 *Direktor Campa*. Izven. Znižane dramske cene.
Ob 20 *Tuje dete*. Izven. Znižane dramske cene.

OPERA Začetek ob 20

Petek, 25. oktobra: *Mam'zelle Nitouche*. Premijera.
Sobota, 26. oktobra: *Faust*. Izven. Znižane operne cene.
Nedelja, 27. oktobra: Ob 15 *Boccaccio*. Izven. Globoko znižane operne cene.
Ob 20 *Mam'zelle Nitouche*. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 25. oktobra: Zaprtje.
Sobota, 26. oktobra ob 20: *Izdaja pri Novari*. Rul B.
Nedelja, 27. oktobra ob 20: *Medvedji ples*.

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina

Znatno povečanje aktivnosti v septembru

Pravkar so objavljeni uradni podatki o gibanju naše zunanje trgovine v mesecu septembru 1935. Iz teh podatkov je razvidno, da je znašal ta mesec naš uvoz 84.282 ton za 287,7 milij. Din., kar pomeni v primeri s septembrom lani zmanjšanje po količini za 6,81, po vrednosti pa za 7,54%. Naš izvoz pa je znašal v septembru 314.975 ton za 348,2 milij., kar pomeni v primeri s septembrom lani povečanje pri količini za 2,85%, pri vrednosti pa za 4,6%.

Gibanje naše zunanje trgovine nam kaže tabela (v milij. Din.):

	Uvoz		Izvoz	
	1934	1935	1934	1935
1. polovica	1.750,5	1.746,3	1.589,6	1.775,0
julij	204,8	200,1	203,3	205,8
avgust	287,8	276,9	266,6	310,3
september	311,2	287,7	267,3	348,2
9 mesecev	2.613,8	2.611,1	2.616,9	2.775,4

Iz teh podatkov je razvidno, da je v primeri z avgustom naš uvoz narasel, še v večji meri pa je narasel naš izvoz. Tako je bila trgovinska bilanca v avgustu aktivna samo za 22,6 milij. Din., v septembru pa že za 60,3 milij. Din., tako da je znašala skupna aktivnost v prvih 9 mesecih letos 164,3 milij. Din., dočim je znašala ravno tako v prvih 9 mesecih lani samo 8,1 milij. Din. Ta ugodni rezultat je pripisovati predvsem ugodnemu razvoju v zadnjih treh mesecih, posebno pa v juliju in septembru letos.

Glavni predmeti našega uvoza so bili v sep-

tembru naslednji (vse v milij. Din., v oklepajih podatki za avgust):

Uvoz:

sirov bombaž 10,9 (21,9), bomba, predivo 26,6 (27,6), bomba, tkanine 17,45 (12,94), volna 5,8 (8,64), voln, prediva 7,7 (7,8), voln, tkanine 17,16 (25,65) milij. Din., svil, predivo 8,9 (7,04), svilene tkanine 7,1 (2,66), nepredelane in polpredelane železo 5,2 (3,56), pločevina 2,1 (3,3), tračnice, žel. material itd. 1,7 (2,85), razni izdelki iz železa in jekla 11,7 (16,36), sirova nafta 1,3 (3,2), nepredelane kože domačih živali 6,95 (4,8), riž 2,0 (4,3), limone 1,04 (0,8), ostalo žive sadje 2,2 (1,9), kava 4,55 (4,0), premog 12,06 (7,0), oli, plodovi semen itd. 2,4 (1,35), stroji, orodje in aparati 11,9 (9,2), elektrotehnični predmeti 7,9 (5,8), prevozna sredstva 5,3 (5,46), tiskarski papir 2,9 (3,6) itd.

Izvoz:

Največ smo izvažali (vse v milij. Din., v oklepajih podatki za avgust):
koruza 40,6 (22,5), fižol 12,5 (2,0), krompir 0,03 (4,85), sveže sadje 45,27 (24,6), suhe češnje 3,85 (—), hmelj 24,85 (0,15), konoplja 6,7 (8,74), konji 3,96, goveda 3,5 (3,4), prašiči 25,1 (30,4), drobnica 9,67 (7,4), perutnina 6,4 (8,46), sveže meso 16,1 (13,2), svinjska mast 4,25 (5,65), jajca 8,5 (10,74), perje 3,8 (4,16), drva 2,3 (2,0), stavbni les 60,14 (55,75), oglje 1,1 (0,85), hrastovi žel. pragovi 0,13 (0,76), izdelki iz lesa 3,3 (3,56), cement 6,4 (6,87), sirov baker 17,9 (16,1), zemlja in rude 11,03 (14,9) itd.

Združna zveza, r. z. z. o. z. v Ljubljani, ima svojo redno glavno skupščino 18. novembra ob 10.

Preselitev železniškega ravateljstva iz Subotice v Belgrad. Napor, gotovih krogov, da preseli železniško ravateljstvo iz Subotice v Belgrad, so uspeli in sedaj je prometno ministrstvo definitivno sklenilo preseliti železniško ravateljstvo iz Subotice v Belgrad.

Nakladanje in razkladanje. Belgrad, 24. oktobra. AA. Z. veljavno ob 25. oktobra se razvijalja-jo znižani nakladalni in razkladalni roki na vseh postajah normalnih in ozkih kol.

Pred prepovedjo izvoza kornice. Letos smo imeli v naši državi zelo slabo letino kornice. Saj je dala po uradnih podatkih samo 23,65 milj. met. stotov, dočim je dala lani 51,54 milj. met. stotov. Izvoz kornice je bil letos prav znaten. V prvi polovici leta je znašal 239.138 ton, v juliju je narasel na 27.753, v avgustu na 28.001 tona, v septembru pa celo na 42.839 ton, tako da je v prvih 9 mesecih bilo iz naše države izvoženih 337.731 ton za 261,3 milij. dočim je lani v prvih 9 mesecih znašalo 401.750 ton za 346,2 milij. Dtn. Ker se cene kornice dvigajo, poroča belgradski dopisnik novosadskega dnevnika »Dane« svojem listu, da se razpravlja vprašanje prepovedi izvoza kornice, če bi cene še nadalje narasle previsoko.

Odbor osrednjega tajništva delavskih zbornic v Belgradu je imel te dni sejo, na kateri je odobril zaključne račune za 1934 ter zmanjšal plače višjemu, povečal pa plače nižjemu osebju. Nadalje je bilo sklenjeno, da se v drugi polovici januarja 1936 vrši v Belgradu 6. kongres delavskih zbornic iz vse države, ki bo razpravljal o organizaciji pomoči nezaposlenim, delavskem zavarovanju, minimalnih plačah in javnih delih. V zvezi s tem bo tudi anketa o položaju hišne služnišči v vsaj državi. Glede rudarskih nesreč je odbor mnenja, da bi se moglo število in obseg nesreč znatno zmanjšati, če bi bila močnejša strokovna kontrola in popolnejše znanje rudarskih delavcev o sestavi zemlje in gibanju plinov. Sklenili so zahtevati od ministrstva za gozdove in rudnike sklicanje posebne strokovne ankete o vprašanju varnosti v naših rudnikih. Odbor bo staval svoje izprijemljive predloge glede uvodnega zakona v novi trgovski zakon. Končno so razpravljali še o delavskem zavarovanju ter obžalujejo odlog volitev ter zahtevajo čimprejšnjo izvedbo volitev, da se prepreči vmešavanje nepoklicanih v upravo delavskega zavarovanja.

Poravnalo postopanje je uvedeno v zadevi Janeza Malavasiča, posestnika in mizarkega mojstra pri Vrhniki. Poravnalni sodnik dr. Leitgeb, starešina okrajnega sodišča na Vrhniki, Poravnalni upravnik Fran Jurca, posestnik in trgovec, Podlipa 10. Prijava terjatev na vrhniško sodišče do 9. novembra. Poravnalni narok 15. novembra

Zdravniške zbornice opozarjajo

Belgrad, 24. oktobra. m. Izvršni odbor Zveze zdravniških zbornic je na svoji zadnji seji izdal komuniké, v katerem opozarja: 1. na slabo zdravstveno stanje med narodom, ki je posledica slabih gospodarskih razmer in na slabo organizirano sanitetno službo, 2. da kljub neprestanim naporom s strani zdravniškega stanu še vedno ni prišlo do sodelovanja zdravnikov in merodajnih faktorjev na temelju reorganizacije zdravniške pomoči narodu, 3. na izredno slab materialni položaj zdravnikov, ki se z dneva v dan še slabša, 4. da je služba zdravnikov v javnih in privatnih ustanovah radi neprestanih premestitev nestalna, kar kvarno vpliva na zdravstveno stanje v dotičnih ustanovah.

Kongres delavskih zbornic

Belgrad, 24. oktobra. m. Tukaj je bila v prisotnosti delegatov iz Belgrada, Novega Sada, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva in Splita seja centralnega tajništva Delavskih zbornic. Po običajnih poslih je bilo sklenjeno znižanje prejemkov višjemu uradništvu in zvišanje teh nižjemu osebju. Dalje je bilo sklenjeno, da se bo v drugi polovici januarja leta 1936 vrši 6. kongres Delavskih zbornic v Belgradu.

Sadni ogled na Krki

Krka, 20. oktobra.

V nedeljo, 6. oktobra je priredila naša Sadržarska podružnica v šoli ogled sadja, ki uspeva v Krški dolini. G. ing. Kafol iz Ljubljane je označil posamezne, nekatere še neznane sadne vrste. Zanimanje je bilo zelo veliko, posebno za predavanja, ki jih je imel g. Kafol pred cerkvijo in v šoli, kjer je bilo na dolgih mizah sortirano vse sadje. Da bi tudi naš kmet nekoč kaj imel od sadja, smo sklenili, da bomo pomotali iz sadovnjakov vse manj vredne kizv. »domače vrste« in še bolj vneto pospeševali gojenje vrst po sadnem izboru. Za Krko pridejo najbolj v poštev: zlata parmena, baumanna reneta, gambovec, zeleni štetinec, bobovec in landsberska reneta. Ta sadni ogled nam je pokazal, da životari po naših sadovnjakih še vedno okrog 100 različnih sadnih vrst! Hvaležni smo g. ing. Kafolu, Sadržarski podružnici in upravitelju g. Intiharju za to uspešno gospodarsko prireditve: za drugo leto — če bo dobra sadna letina — na prosimo za popolno sadno razstavo.

Poizvedovanja

Izgubila sem od Prežernove ulice do Zvezde sodne akte ter prosim najditelja, da mi jih vrne, ker so zame velikega pomena. Zabukovec: Frančiška, Trnovski pristan 40.

Kulturni obzorik

Naše kritično stališče

Brez ozira na sumničanja z desne in leve pome, da kritika v našem »Kulturnem obzoriku« — tako književna kot gledališka, glasbena in umetnostna — stoji trdno na stališču kvalitete, to je, da kolikor močnejše stvarno, objektivno in strokovno poroča o vseh kulturnih vrednotah, ki jih kako delo vsebuje, razčlenjujoč umetnostno in vsebinsko problematiko, ki je v njem. Zavedamo se namreč jasno svoje dolžnosti do narodne kulture kot celote, pred oči imamo razvoj vseh umetnostnih in znanstvenih panog ter smo zato veseli vsakega napredka na katerikoli strani, če je res kulturni napredek in vrednota. Naša ocena želi po svoji najboljši strokovni sposobnosti odkrivati te vrednote in jih označevati od vseh strani, ne morebiti samo od lepote, kakšne so in v čem obstajajo. Vrednote in nevrednote se vsak dan mešajo v najrazličnejših plasteh slovenskega javnega udejstvovanja in naš »Kulturni obzorik« ima prav svoj smisel v tem, da jih prikazuje po pomembnosti in resnični vrednosti. Zato smo največji nasprotnik vsakemu šundu, kiču in vsakršnemu dilantizmu s katerekoli strani. Ob takem prebiranju se trdno držimo umetnostnega načela kot edine pravilnice, kajti drugače ne moremo ocenjevati po vrednosti niti kakega tiložitja, niti novih teaterskih podob, načina podajanja monologov in arij, niti vdihla lirčne pesmi. Umetnostni zakoni so različni od vseh drugih in nesmiselno bi bilo, da bi si katoličani sami jemali pravico, govoriti veljavno besedo tudi v umetnostnih sodbah.

Nočemo pa v svojo dnevno rubriko uvajati zgolj nekakšnega kritičnega »art pour l'artizma«, kot se nam obita, in o katerem vemo, da je za današnji čas brezploden. Tudi se zavedamo, da vsako človeško delo, predvsem kulturno, nosi pečat ustvariteljevega duha, njegovega svetovnega nazora. Ni treba, da je tak nazor vidno izobesen — kar se danes rado dogaja —, temveč se kaže v ce-

lotnem podajanju, izpovedovan samo z umetniško močjo, prav tako v kakem tiložitju, kakor tudi v vsaki osebnosti omeni. Vsako delo je tako tudi nedvomno svetovno nazorna izpoved. In tu se začne življenjska nasprotja. Mi smo idealističnega svetovnega nazora, priznavamo religiozni red sveta ter izpovedujemo katolištvo kot vsebino svojega življenja. Zato nam ne more biti vseeno, ako je naša slovenska kultura materialističnega ali idealističnega značaja, marksističnega ali katoliškega, prav tako kakor tudi nasprotnikom ni. Zato gre tudi v kulturnem življenju bolj za življenjsko obliko sveta. Danes živimo celo v dobi, ko se taka idejna težnja postavlja za najvažnejšo umetnostno sestavino. Doživeli smo, da so prav tisti, ki si predstavljajo novo ureditev sodobnosti na gmočnih in izrazito protireligioznih temeljih, zavrgli kvaliteten gledališčni prirednjenju današnje slovenske kulture ter jo ocenjujejo le še s svojega življenjskega vidika. To samoposebi izkiva odpor — in ga je res tudi izkivalo — z zahtevo po posebnem poudarku in idejni kritiki tudi s katoliške strani, v smislu, da se naša kritika s kvaliteten gledališču prenese v miselno borbenost. V taki borbi pa se izgublja pravo merilo za kulturno vrednoto, ker ostaja ocenjevalstvu samo eno gledališče: pripadnost in njegova metoda: demagogična. Tega merila pa ne moremo prevzeti za svoje vodilo, ker bi pomenilo nasilno zoženje življenja in zanikanja njegove polnosti, iz katere edino mora zajemati umetnost. Vedeti namreč moramo, da umetnost ne ustvarja iz razumskih premis, temveč iz intuitivnih globlin in da morda same zunanje okoliščine še ne izpovedujejo kakega dela najglobljejšega smisla. Ta smisel je skrit v najtišji boli človeškega srca, ki je po prirodi krščanski, tudi če zavedno hoče biti nekaj drugega. Zato nikjer in nikdar ne smemo biti premalo človeški, ozkosrdni in proti kulturi sovražno naperjeni. Že pred dvajsetimi leti smo pri nas rešili Jeranov problem in ne smeli bi ga več načeti.

Res pa je: Danes vidimo na vseh plasteh slovenskega kulturnega udejstvovanja, predvsem pa v književnosti in gledališču, uveljavljenje protikatoliških kulturnih vrednot in seveda tudi nevrednot. Razume se, da bomo kot doslej vsake

KADAR POTREBUJETE OBLEKO

preglejte tudi naša sukna v naših prodajalnah, ki so danes po kvaliteti enakovredna najbolj dovršenim inozemskim proizvodom, a v ceni mnogo ugodnejša.

VLADA TEOKAROVIĆ I KOMP.

Paraćin

ob 9. Ponuja 50%, plačljivih v 3 enakih, polletnih obrokih. Prvi obrok 6 mesecev po pravomočnosti poravnave. — Sirknik Elizabeta, posestnica in trgovka, Tacen 75. Poravnalni sodnik Anton Avsec. Poravnalni upravnik dr. Vladislav Pegan, odvetnik v Ljubljani. Prijava terjatev do 18. novembra. Poravnalni narok 22. novembra ob 10.30. Ponuja 40%, plačljivih v 4 enakih, tromesečnih obrokih. Prvi obrok 3 mesece po pravomočnosti poravnave.

Vprašanje transfera za naša posejla, ki so v rokah češkoslovaških državljanov. Na zadnjem zasedanju gospodarske Male zveze so češkoslovaški delegati načeli tudi vprašanje transfera kuponov onih naših inozemskih posejlov, ki se nahajajo v rokah češkoslovaških državljanov in zavodov. Pri tem gre zlasti za 7% stabilizacijsko posojilo, katerega je svojevčasno Češkoslovaška podpisala 50 milij. frankov, od tega so prevzele banke zase 80%, nadalje za kupone Blerovih posojil itd. Po izjavi jugoslovanskih merodajnih faktorjev je pričakovati ureditve teh vprašanih po zaključku pogajanj v Parizu. V zvezi s tem je pričakovati, da bodo prišli v Belgrad delegati vseh organizacij, katerih člani so zainteresirani na kuponski službi, k pogajanjem.

Fuzija v češki industriji. Iz Prage poročajo, da sta sklenili fuzijo družbi Ringhofferwerke ter Tatra, tvornica avtomobilov.

Izvoz cinka v Avstrijo. Dunajski listi poročajo, da je zadnje čase zelo nazadovno izvoz cinka iz Jugoslavije v Avstrijo, ker so cene cinka v Jugoslaviji bolj narasle kot v drugih produkcijskih državah. Zaradi tega dobiva Avstrija sedaj največji del uvoza iz Poljske.

Avstrija hoče kupovati rusko pšenico. Zaradi nazadovanja trgovskega prometa z Rusijo namerava Avstrija sedaj uvoziti v kompenzacijske svrhe večjo količino pšenice iz Rusije, da se tako osvobodi odvisnosti od sredineevropskega trga.

Sovjetski devizni zaklad. Državna banka objavlja, da ima v posestvu inozemskih deviz in valut za 1 milijardo zlatih rubljev in ima tako več kot katerakoli druga država z izjemo Francije, Anglije in USA.

Borza

Denar

Dne 24. oktobra.

Neizpremenjeni so ostali tečaji Amsterdam, Berlina, Curiha in Prage, dočim je Bruselj padel, narasli pa so London, Newyork in Pariz.

V zasebnem kliringu je italijanska lira nadalje popustila ter je notirala i v Zagrebu i v Ljubljani 27,80—28,20. Avstrijski šilling je v Ljubljanski borzi ostal neizpremenjen na 8,50—8,60, na zagrebški borzi pa je toliko narasel, da je prišel na isto višino kot v Ljubljani. V Belgradu je notiral 8,4284. Grški boni v Zagrebu in Belgradu 27,65—28,35. Angleški funt je v Zagrebu narasel na 243,34—244,94, v Belgradu pa je popustil na 242,70—244,30. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 5,68—5,78, v Belgradu pa 5,725 denar.

Ljubljana. Amsterdam 297,12—298,32, Berlin 1756—1768—1769,95, Bruselj 796,33—741,30, Curih 1424,22—1431,29, London 214,38—217,03, Newyork 4345,72—4382,04, Pariz 288,75—290,19, Praga 181,19—182,30, Tri 355,05—358,11.

Curih. Belgrad 7,25, Pariz 20,2775, London 15,1325, Newyork 307,625, Bruselj 51,775, Milan 25, Madrid 42, Amsterdam 208,05, Berlin 123,50, Dunaj 56,25, Stockholm 78, Oslo 76, Kopenhagen 67,55, Praga 12,73, Varšava 57,475, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,6675, Buenos-Aires 0,8875.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila v Zagrebu čvrsta ter so vsi tečaji narasli, nasprotno pa so tečaji narasli, nasprotno pa so tečaji v Belgradu oslabele in tudi promet je bil manjši.

nevrednote obsodili, prav tako kot svoje lastne. Morda v toliko bolj, v kolikor prinašajo še moralno zmedo. Kar pa ima svojo ceno, smo poudarili na ta način, da smo vedno pokazali, v čem tiči pomembnost za celotno slovensko kulturo, nismo pa nikdar pozabili podpreti duha in ga tudi zavrniti, če je bilo potrebno. Tudi te dolžnosti smo se vedno zavedali, ker vemo, da ne živimo samo estetskega življenja, temveč celotni duhovni kompleks človeka, ki hoče zavestno oblikovati svet po svoji notranji podobi. In oblike zemlje se oblikuje le v borbi. In zakaj bi v njej naš list ne branil kvalitete pred nepravilnim omalovaževanjem, predvsem pa naših katoliških kulturnih pomembnosti in ne zahteval zanje priznanja celokupnega naroda?

Kratko: Naš »Kulturni obzorik« hoče biti poročevalec predvsem v umetnostnih, znanstvenih, domačih in tujih novostih na umetnostnem in znanstvenem in publicističnem področju, hoče biti razlagalec slovenskih kulturnih dogodkov, hoče pa tudi vedno opozarjati na nevarnosti, ki od njih preté našemu življenjskemu nazoru, bodisi z omalovaževanjem, še bolj pa z borbenimi naskoki na duhovno religiozne temelje, na katerih stoji slovenski narod. Vedno pa hoče biti glasnik ljubozni do slovenske kulture!

Glasbena literatura. Cerkevni Glasbenik. V naši suši glasbenih revij je toliko večje važnosti, da se vzdržuje vsaj to glasilo slovenskih cerkvenih glasbenikov, ki skuša po svojih močeh vzdrževati stik s splošnim sodnim glasbenim razvojem in poučevati o njih svoje naročnike z raznimi članki. Pred kratkim izšli zvezek 9. in 10. števil, prinaša zopet vrsto spisov, med katerimi je zaključek Premrlovega članka »Slovenska evharistična glasba«, nadaljevanje dr. Dolinarjeve »Zgodovine kat. cerkvene glasbe«, nadaljevanje Gröbmingove razprave o fizilogiji in fonetiki. Premrlov nekrolog ž. Josipu Siecherlu, zaključek Ferjančičevega spisa o treh novomeških kapiteljskih organizacijah, nadaljevanje biografije Bernarda Pirana, zanimiva, čeprav nekoliko nejasna Ropor-

Ljubljana. 7% inv. pos. 75—77, agrarji 42—44, vojna škoda promptna 355—358, begl. obv. 61—63, 8% Bler. pos. 74—76, 7% Bler. pos. 66—68, 7% pos. Drž. hip. banke 70—72.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 76—77 (76,77), agrarji 42,50—44,50, vojna škoda promptna 355—357 (356), 10. 11. 12. 353—356, begl. obv. 61—61,50 (61,50) 8% Bler. pos. 75 den., 7% Bler. pos. 67,50—68 (68), Delnice: Nar. banka 5700 do 5850, Priv. agr. banka 222—226, Trboveljska 110 den., Isis 40 bl., Osj. sladk. tov. 120 den.

Belgrad. Državni papirji: vojna škoda prompt. 352,50—354 (354, 353), 12. 352—353 (357, 352), begl. obveznice 62,50—62,75 (63, 62,50), 7% Bler. pos. 68 bl., 7% posojilo Drž. hip. banke 76 bl. — Delnice: Nar. banka 5800—5900 (5900), Priv. agr. banka (224).

Žitni trg

Tendence za pšenico in moko je nazadujoča in so danes cene v Vojvodini zopet popustile, tako da stane pšenica že 157,50—160, moka pa 255 do 260. Koruza je ostala v ceni neizpremenjena. V Ljubljani so notacije ostale na včerajšnji višini.

Novi Sad. Pšenica b. 154—157,50, b. l. 157,50, Tisa in Bejce 165—167,50, slav. 160—162,50, srem. 157,50—160, ban 154—160. Oves neizpr. Bz ne notira. Jemeno neizpr. Koruza b. in srem. 191 do 193, ban. 191—192. Moka fitol. otrobi neizpr. Tendence neizpr. Promet srednji.

Hmelj

Zaloz, dne 24. okt. 1935.

Uradno poročilo tržnega nadzornika:

Danes je poživljeno tudi povpraševanje za prvovrstni hmelj, za katerega so kupci ponujali 30 Din. ter se je izvršilo tudi nekaj kupčij za drugovrstno blago po ceni 25 Din. Za četrti in tretjovrstni hmeljem nadalje živahno povpraševanje ob neizpremenjenih cenah. Partija povsem rdečega blaga je bila plačana po 18 Din. Trgovina je iskala tudi hmelj po 27 in 28 Din.

Statistika gostov v Rog. Slatini

v času letne sezone maj—september 1935.

A. Gosti po poreklu: Iz Ljubljane 317, iz Zagreba 1701, iz Belgrada 901, iz Dravske banovine 505, iz Savske banovine 647, iz Vrbaske banovine 119, iz Primorske banovine 175, iz Drinske banovine 142, iz Zetske banovine 90, iz Dunavske banovine 831, iz Moravske banovine 59, iz Vardarske banovine 52, iz C. S. R. 103, iz Bolgarije 12, iz Rumunije 22, iz ostalih slovenskih držav 32, iz Avstrije 421, iz Madjarske 134, iz Francije 28, iz Italije 115, iz Nemčije 46, iz Grčije 249, iz Anglije 11, iz ostale Evrope 22, iz izven evropskih držav 17, skupaj 6751.

B. Gosti po poklicih: Ministrov 7, skoje 3, generalov 23, konzulov 3, oficirji 104, sodnikov 49, zdravnikov 129, lekarnarjev 51, inženjerjev 115, profesorjev 137, duhovnikov 86, učiteljev 189, ravateljev 172, bančnih uradnikov 54, uradnikov 667, novinarjev 45, industrijalcev 79, trgovcev 1219, obrtnikov 406, posestnikov 433, ostali poklici in zasebniki 2096, višjih državnih funkcionarjev 84, skupaj 6751.

C. Sumarij gostov po poreklu: iz tuzemstva 5539, iz inozemstva 1212, skupaj 6751.

D. Višina prenočnin v sezoni 1935: a) zdravniški hoteli 70,153, b) privatni hoteli, vile in druga prenočišča 37,153; skupaj 107,940.

E. Primerjalna vzporedba:

	1934	1935	več	manj
Frekvenca	6.008	6.751	743	—
Iz tuzemstva	4.700	5.539	779	—
Iz inozemstva	1.248	1.212	—	36
Prenočnine	80.153	107.940	27.787	—
Zdraviliški hoteli	50.041	70.153	20.112	—
Privatne hiše	30.112	37.787	7.675	—

Na enega gosta odpade 15,9 prenočnin.

čeva razprava o schönbergovskem poltonskem sistemu in Martinčičev planek o zvonovih in zvonoju. Za temi spisi sledi splošna poročila o organizacijskih zadevah, o koncertih, o cerkvenih in svetnih muzikalijah, in končno dopisi in še razne vesti.

Temu bogatemu knjižnemu delu je dodana bolj skromna glasbena priloga, ki prinaša sklepni del Šterbenčeve maše, ki je bila v glavnem tiskana v prejšnji številki, nadalje Kimovčeva samoniklo, barvito Antifono za praznike devic in dr. Dolinarjevo nagrobico za moški zbor, zajeto iz občutja čitalniške preteklosti.

Cerkveni glasbenik priporočamo v naročitev in podporo.

»Missa pro defunctis«. J. Laharnar je izdal svoj Requiem, ki je komponiran za glas in orgle. Skladnja je v vsem — po obliki in po kompozitorni tehniki — naslonjena na Cecilijansko preteklost, tedaj ne kaže nikjer znakov ali vseh vplivov novejšega razvoja. Sicer pa je kljub temu, da je po invenciji enostavna in po motiviki močno enolična in malo razgibana, pisana prav solidno, na podlagi dobrega poznanja starega harmonijskega nauka ter z dovoljnim občutjem. (Na opatograf jo je tiskal Roman Pahor iz Dravclj. Cena 14 Din.)

Kralj Matjaž. Pod tem naslovom je zopet izdala Breda Šekova 10 mladinskih pesmi za enoglasne (s klavirsko spremljavo), dvoglasne, triglasne in štiriglasne zbor. Skladatelja se tudi tu oklepa že dobro izrabljenih glasbenih izraznih sredstev. Pesmi pa so delane solidno in nekatere med njimi tudi toliko polne pristnega občutja, da jih bodo mnogi mladinski zbori s pridno uporabljali. (Cena partituri je 18 Din.)

V zbirki »Kosmos«, ki izhaja v Belgradu, je izšla senzacionalna knjiga Antona Ziske »Abesinija« v srbohrvatskem prevodu. Obsega 256 strani kvarta zemljevid, 32 ilustracij, platno. Cena 100 Din.

Kot prva knjiga novo osnovane Lingvistične biblioteke v Belgradu je pravkar izšel prevod knjige »

Boj z abesinskimi muhami

Evropci brez moči spričo bilijonov letečih sovražnikov

Pri italijanski severni armadi

Tu v Vzhodni Afriki sem dobil odgovor na vprašanje stare angleške pesmi: **Kam da pozimi odletijo muhe.** V Afriko — in jim je ondi ko v nebesih. In tako neznansko so nadležne, da bi človek kar pobesnel. Zlezejo ti v usta, v oči, v ušesa; brenčijo neprestano krog tebe; prilezejo vsepovsod — v vsa jedila in pijače — povsod in to je najhujša nadloga tega vojaškega pohoda.

V vaših domačinov in pri vojaških četah jih roji zares na bilijone in milijarde. Črni se navidezno niti ne zmenijo zanje. Vsak jih je ves živ, a da bi jih spodil? Nikakor! Le domačini višjih stanov imajo muhalnike iz žime ali kozje brade, ki se z njimi zdaj pa zdaj dotikajo svojih obrazov in za hip spodijo mučne muhe.

Potrpežljivi črni

Na živilskih trgih v Asmari in Adi Ugru sem opazoval na stotine zamorcev, ki so čepeli na žgočem solncu in so potrpežljivo pričakovali kupce, da bi jim prodali peščice prosa, čebule, krompirja ali robato izdelanih ročnih proizvodov. Na slehernemu izmed njih je mrgolelo najmanj sto muh. Zenske so si spletale lase v dvajset tenkih kitk, ki so jih prej prav močno namazale s koštrunovim lojem. Smrad te maže je nekaj strašnega. Ze na uro daleč ga vohaš. Muham je pa neznansko všeč, tako se dozdeva, in imajo na lepljivih, blestečih se frizurah kar svoja številna zborovanja in občne shode. Nato pa — za spremembo — spet odletijo na izlet na kako prijetno vonjajočo jed ali na živila in zaeno lezejo prodajalcu ali jedcu v nos in usta.

Prizor, ki ti ga nudijo neboljeni črni otročki-dojenčki, ki jih matere prenašajo na plečih in ki so kar javno na razpolago mušjim nadlogam, bi spravi kako evropsko mater naravnost do obupa. Mnogo teh dojenčkov ima očesno bolezen in njih velike, na široko odprte oči so zmeraj obdane z migetajočim, črnim, mušjim kolobarjem. Nikoli pa nisem opazil, da bi kdaj kaka taka črna mama poskusila, da bi spodila muhe in rešila otroke hudih muk.

Da pa niso le muhe za trpljenje tu, pa pripodi veter kar oblake dušljivega prahu čez tržišče in na netlakovana pota. Zato imajo Evropci temne naočnike z gumijastimi okvirji, ki se trdno uležejo na lice.

Vas in mesto

Po majhnih vasicah so kočje domačinov narejene kar iz vej, ki jih v krogu zataknejo v zemljo, jih zadelajo z ilovico in pokrijejo s slamo. Pohištva ni. Temna notranjščina teh »ljubkih« bivališč kar mrgoli samih muh in mrčesa. — Toda v Asmari in po večjih krajih so v okraju za domačine vsa bivališča četverkotne kamnite ali ilovnate zgradbe, strehe pa so pločevinaste. Tu in tam je nekaj evkaliptusovih dreves, a trave in drugih rastlin

ni. Če dežuje, pa se ceste in pota spremenijo v brezdnanje močvare.

Muhe spravijo pravkar došlega Evropea najprej v besno jezo in obup. Od misli, da ti bodo muhe prilezle v nos, ko so še pravkar lazile po črnem domačinu, kar zbolis. Vendar se zdi, da tudi beli človek obupa, ko vidi, da je nemogoče ustrahovati črno mušjo vojsko. Saj doslej še nisem nikjer pri tukajšnjih Evropeih videl, da bi se s kako pripravo branili muh in jih lovili. Nekateri so pač oboroženi z muhalniki abesinskih velikašev. (Nekateri so krasno izdelani in imajo slonokoščene, lepo izdelane držaje!)

Gozd divjih rok

Ne borijo se, ampak se le branijo. Koderkoli se zberejo belokožci, se roke črnece divje zaženejo v zrak, da bi spodili muhe. In ta večna obramba se skoraj spremeni v njih drugo naravo, tako da jo nehoti zmeraj izvajajo. Na praznik »menhel«, ko obhajajo konec deževne dobe, je bilo več tisočev italijanskih vojakov in častnikov prisotnih. In čudilo so se temu nenavadnemu, kar smešnemu prizoru, ko so črne roke venomer motovile krog sebe.

Edini človek, ki se ni prav nič zmenil za muhe, je bil pa general de Bono. Debelo urje gledal, ko so mu Askari izkazovali čast, delil je svetinje in odlikovanja, jim govoril — in jaz sem ga bistro opazoval: niti enkrat samkrat ni zamahnil, da bi spodil kako muho, dasi jih je bil ves črn! Zares, tega tudi ni smel storiti, zakaj, takšen zamah bi razumeli

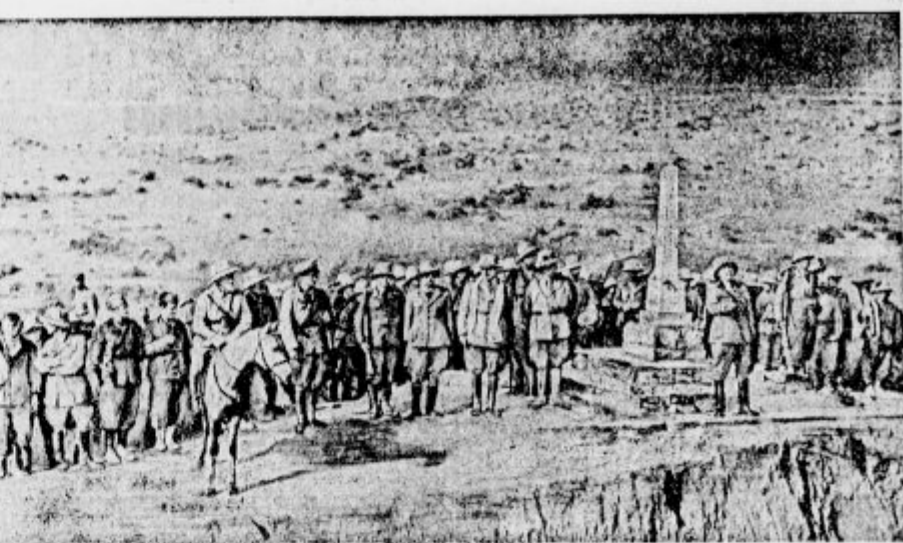

Abesinski velikaši se predajajo

Po padcu Aksuma. Abesinski velikaši iz »svetega mesta« Aksuma izjavljajo generalu de Bonu svojo vdanost.

Veliki gejzir na severu spet deluje

Kakor poročajo iz Islandije, je začel veliki gejzir, ki so mislili že več let o njem, da je ugasnil, spet delovati. — Vroči vreli Islandije izhajajo iz

Sramota Adu je izbrisana. Ko so Italijani zavzeli Adu, so na bojišču, kjer je l. 1896 izgubilo življenje 6000 Italijanov, vprico generala de Bona (na konju) postavili spomenik.

morda drugače. Ker je general tako brezbržen za muhe, je o njem dejal neki ameriški častnikar, »da ni na generalu nobene muhe«, kar pomeni po njujorško, da je general odločen, živahen in močan človek.

Ko tole pišem, brenči na stotine muh krog glave, lazijo mi po obrazu in po postelji. kjer sedim in imam na visokem kovčegu svoj pisalni stroj, saj se mi doslej še ni posrečilo, da bi dobil kako mizo ali kak stol.

(Webb Miller.)

uporabljajo to vodo za kopanje in pranje. Rastlinstvo je na Islandiji kaj bomo; na ravninah, ki so polna lave, uspeva le mahovje, nizke breze in pašniki.

Islandija spada k pokrajinam, kjer vulkani veliko škodujejo. Na jugu je ognjenik Hekla, ki njegovi izbruhi zdaj pa zdaj povzročajo veliko groze in strahu in pa velikanski ledenik Vatnajökull, čigar izbruhi pa niso tako nevarni, ker ni v bližini človeških bivališč. Orjaški ledeniški veletoki se razlivajo daleč po deželi. Zanimiva je pokrajina Randholarja (Rdeči grič), vzhodno od Reykjavika. Tu je

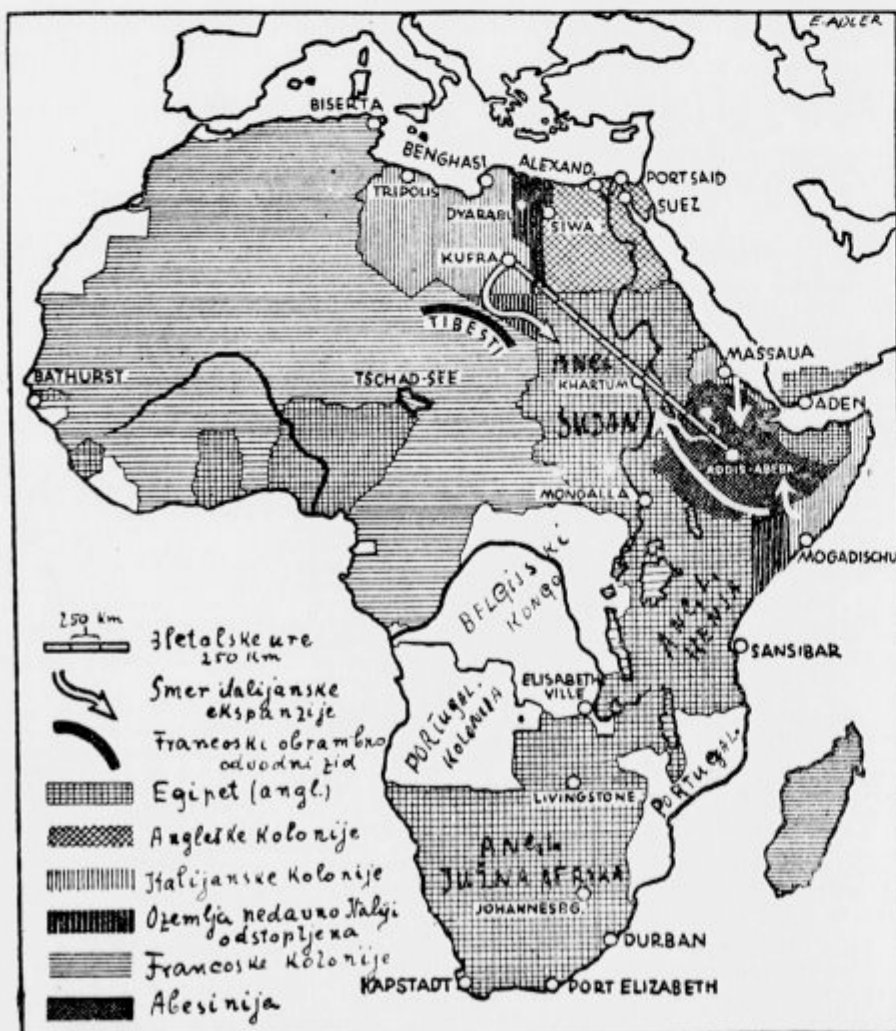
pokrajina pozne ledene dobe, kjer je več ko sto majhnih ognjenikov, ki sestojijo iz rdeče in črne žilindre. Lava je temne barve, raskave površine, koder je težko peš hoditi. Islandski ognjeniki imajo to posebnost, da se lava ne izliva iz okroglih odprtin, marveč se izteka iz razpok. Tako nastane več ognjenikov, ki so drug pri drugem. Na 10 km široki ravnini Thingvellir je mnogo takih razpok do 100 m širine. Thingvellir je pa tudi tisti kraj, kjer je Islandija pred 1000 leti dobila svojo ustavo.

Na zahodu meji na dolino Thingvellir velika grapa Allmanagja, na zahodu pa Heatnagja, a v sredini je še več manjših in večjih udorov, grap in razpok; v nekaterih je tako čista voda, da vidiš do dna. — V bližini je tudi jezero Thingvalle, kjer je še dandanes vodno gibanje zemeljskih plasti. — Krasen je vodopad (Kaskade), ki ga tvori O'Ksara v Allmanagji. Če hodiš po pokrajinah, kjer je sama lava, spoznaš, kako se je nekoč strčila tekoča gmota, ki leži zdaj vsa »veržena in klobasasta« v orjaških skladih. Temne, s snegom pokrite skalnate stene se strmo dvigajo iznad fjorda Isa. Tu so nastale radi podnebnih in morskih vplivov čudovite oblike gor, ki so zdaj okroglaste, ondi ploščate pa spet razpote, jone v daljave.

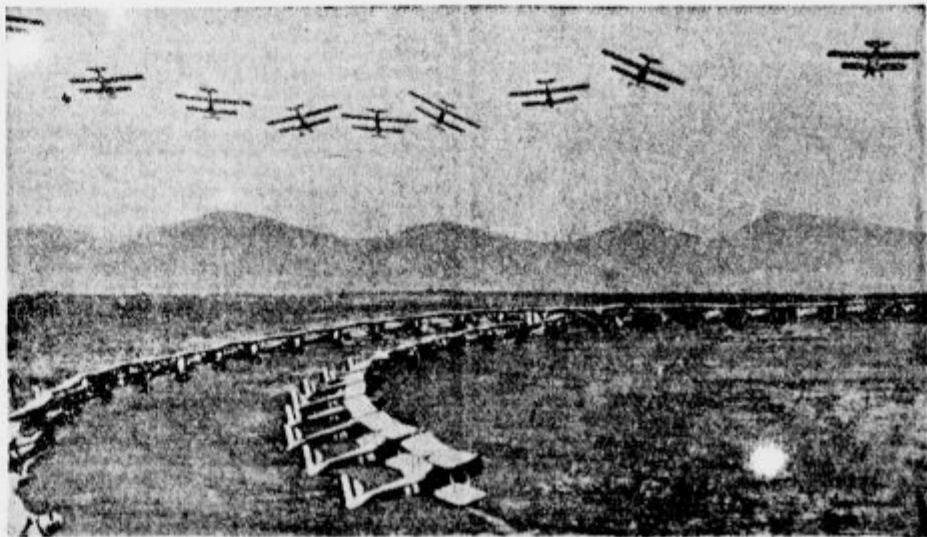
Zrtve orkana. — Orkan, ki je nedavno divjal po vsem morju severne Evrope, je bil tako grozen, da je davno ne. Na obrežjih je povzročil obilno škodo in je uničil veliko ladij in čolnov. Na sliki vidimo finski parnik »Esbo« in rešeno moštvo, ki so ga komaj otehi sredi besnečega viharja.

Konflikt med Anglijo in Italijo v Afriki

presekati ta angleški pas od dveh strani: Iz njene libijske kolonije in iz njene Somalije. Ako bi Italija dobila Abesinijo v svoje roke, bi ji nikakor ne bilo več težko združiti svojo abesinsko kolonijo z Libijo ter tako presekati angleški čezafriški pas v sredini. Abesinski spor je torej le majhen košček velikih kolonialnih sporov, ki vstajajo v Afriki in ki ogrožajo obstoj angleškega svetovnega imperija.

Gornji zemljevid nam nazorno kaže, v čem je dejanski spor med Anglijo in Italijo. Neposredno pod angleškim vplivom je ves ogromni pas ozemlja, ki začneja na severu v Egiptu ter gre nepretrgano naprej proti jugu do južno-afriškega dominijona. Anglija ima domala že zgrajeno železnico, ki teče po vsem tem pasu od Aleksandrije v Egiptu do Capetowna (Kapstadt) v južni Afriki. S puščicami pa smo zaznamovali, kako hoče Italija

Italijansko zračno brodovje na severni fronti za trdnjavo Adu.

Škol. dr. Gregorij Rožman

Pismo iz Amerike

Bridgeport, Conn., 5. oktobra 1935.

Pri šostanskem rojaku župniku Golobu sem, ki vodi v Bridgeportu župnijo, večinoma prekmurških Slovencev. Jutri imam tu birmo.

V Johnstownu v Pensilvaniji sem si dobro ogledal delo frančiskanov, ki so ustanovili župnijo sv. Terezije Deteta Jezusa. Je sicer predvsem in najprej župnija za Slovence, a prihajajo tudi Slovaki, Poljaki, Italijani in seveda Amerikanci, ker v tistem okraju ni nobene druge cerkve. Ob 40urni pobožnosti se je ta raznojezičnost prav lepo pokazala. Ker pa so Slovence prave raztrešeni in oddaljeni, so ustanovili dve podružnici. V petek, 4. oktobra popoldne, sem si obe ogledal. Prva je kapelica Zlostne Matere božje v Bon Airu. Kakor Pokojnice nad Borovnico leži nad mestom. Družina Pristavec (po ameriško Pristow), rodom iz Borovnice, ki ima po mestu 9 trgovin s poljskimi pridelki in sadjem, je dala skladišče nad garažo na razpolago. Uredili so čisto čedno kapelico, kamor gre kakih 200 ljudi. Vsako nedeljo in vsak prvi petek imajo božjo službo in priliko za spoved, pa še med tednom mnogokrat. Otroke pa hodijo poučevati v katehizmu, ker nimajo v bližini katoliške šole in morajo hoditi v državno (public school), v katerih ni verojke. Druga podružnica je v Moxhamu. Tam so kupili prostostojno klesano dvorano, ki ima še v podzemlju dvoranico. Kjer se je nekoč cele noči plesalo in popivalo, se sedaj opravlja sv. maša. Celo harmonij že imajo in organistino. Na obeh krajih so me ljudje pričakovali, pristržno pozdravili in zapeli par domačih cerkvenih pesmi. Zelo so veseli, da se od frančiskanih toliko brigajo zanje, da jim ni treba daleč in predaleč hoditi k sv. maši, zlasti pa k spovedi, katere pri tujejezičnem duhovniku ne morejo opraviti. Imajo v Ameriki zdravo načelo decentralizacije tudi v dušnem pastirstvu: ne zahtevajo od ljudi, da morajo daleč (t. j. pač po razmerah zelo raztegljiv pojem) hoditi v cerkev, ampak za njimi iti in jim izvrševanje krščanskih dolžnosti olajšati in jih tako k cerkvi pritegniti. In kolikor mogoče veliko maš s kratkimi pridigami. V Ameriki menda res vsak duhovnik bira. Pri nas pa velja drugo načelo: župnijske skupnosti ne trgi s službo božjo na podružnicah: ljudje naj hodijo v farno cerkev, pa četudi je premajhna, da zlasti mladina (moška) nima v njej pravega prostora in je skoraj prisiljena, da postaja zunaj cerkve. Pa bi mislil, da bodo v Ameriki to farno skupnost bolj poudarjali, ko vendar vedno pobirajo (kolektajo) za župno cerkev, za šolo in druge farne naprave, katere morejo edino s prispevki faranov vzdrževati. Prepričan sem sem, da radi decentralizacije pastirstva farna skupnost v Ameriki nikakor ne trpi, ampak zelo pridobiva. Od župne cerkve oddaljeni ljudje se upravičeno tega, da župnijska duhovščina, katero bi sicer le redkokdaj videli in mnogi komaj poznali, prihaja med njimi, zavedajo, da pripadajo tej fari. Za večje kolekte pa gredo dušni pastirji od družine do družine — saj jih morajo vsako leto na novo popisati — in tako pridejo s svojimi verniki čisto v osebne stike ter se boljše spoznajo. Po pridobitvenih skušnjah morem soditi, da je ameriško načelo mnogo boljše, uspešnejše in psihološko pravilnejše.

Zvečer je bil slovesen slied 40urne pobožnosti. Anglesko pridigo je imel collinwoodski kaplan Virant, ki se je z avtom v ta namen pripeljal iz Clevelanda — to je »samo« nekako 400 km. Taka daljava v Ameriki ne pomeni nič — za klaplana z avtom in ameriškim cestami. Po moji slovenski pridigi pa se je po grški sv. Terezije raz-

vila teoforična procesija z lučkami, kakršne Amerika ne vidi pogostokrat. Prišli so pomagat tudi sosedje: hrvaški župnik — frančiskan, slovaški, nemški in irski župnik.

Malo pred polnočjo sem se v spremstvu p. Odila in kaplana Slapšaka odpeljal proti New Yorku. V ameriških spalnih Pullmanih se prav udobno leži in sladko spi. Amerikanci so zelo praktični. Na vlaku potniku ni treba paziti, kje naj izstopi. To skrb ima spovednik. Zato pred vsako postajo v vozu glasno pove, katere postaje sedaj pride, in potnike, ki morajo izstopiti, še posebej opozori. Pri nas pa spovednik ime postaje zunaj pred vlakom kliče, čisto po nepotrebnem. Potniki, ki so zunaj na postaji, itak vedo za ime postaje. Potniki v vozu pa ne slišijo, zlasti pozimi ne, ko so okna zaprta. Ako se pomotoma potnik pelje preko postaje, kjer je nameraval izstopiti, nosi odgovornost spovednik, potnik pa dobi brezplačni vozni listek do svoje postaje nazaj. V fast naših spovednikov pa moram reči, da imajo njihovi ameriški kolegi po manj vozov in bolj disciplinirano potujoče občinstvo. Ob osmih jutraj smo bili že v New Yorku, opravili sv. mašo pri slovenskih frančiskanih, pa je že čakal avto, ki nas je prepeljal v Bridgeport v državi Connecticut, ki uprav te dni slavi svojo 30. letnico. Bridgeport šteje kakih 150.000 prebivalcev, leži ob morju in je bil med vojsko glavni sedež industrije za municije. Zdaj pa velik del tovarn stoji. Ti krogi, ki so med vojsko mnogo zaslužili, kar želijo, da bi se Evropa zapletla v vojsko, saj bi potem zopet zaslužili. Drugi pa pravijo, da Evropa za vojsko ničesar več ne posodijo, ko potem ne plača — kako naj, ko nima s čim! Sploh v Ameriki vsepoved samo o tem sprašujejo, ho-li res vojska v Evropi. V vsakem mestu me napadejo reporterji raznih listov in sprašujejo o vojni nevarnosti. Jaz vse pomirjam, da vsaj Jugoslavija noče nobene vojske in je nikjer ne bo izvajala. A v liste dajo vsakovrstne kolobocije — ker Evrope kratkoma ne razumejo. Na drugi strani pa je toliko prav, da listi pišejo o mojem obisku slovenskih naselbin, da Slovence in Jugoslavo ameriška javnost bolj spozna in ceni.

Pot iz New Yorka do Bridgeporta je okrog 100 km dolga. Na celi dolgi cesti je nepretrgoma tako velik promet avtomobilov, da se človeku zdi, kot da je kakšna tekma. En voz za drugim, pa še vtrci, drug drugega prehiteva, vsakemu se mudi. Kar omotica se letava nenavajenega potnika, ki iz svojega voza gleda nepretrgano vrsto brzih avtomobilov, prihajajočih po cesti nasproti kakor na letemem traku in s kratkim šumom izginejo za njegovim hrbtom.

Ob meji mestne občine bridgeportske je čakalo odposlanstvo župljanov Sv. Križa s policijskim na motorju, ki je otvoril spoved. Ameriški policijski stražniki so nekaj posebnega. Niso za strah, ampak uživajo veliko zaupanje in ljudje jih imajo radi. Posebnost so prometni policaji pred šolami, ki imajo nalogo, da otroke varno vodijo skozi promet na ulici k cestni železnici ali na pločnik, po katerem morajo iti domov, ali pa tudi k avtu, ki jih čaka. Otroci imajo do njega zaupanje kakor do očeta, se ga oklenejo, da jih pelje čez kopo naenkrat. Vsak policaj ima redno eno in isto mesto na cesti, da ga ljudje že poznajo. Pred župnijsko šolo pri Sv. Vidu v Clevelandu je en in isti policaj vršil službo 25 let. Otroci so ga imeli silno radi, ker je bil z njimi skrben in očetovski. Za petindvajsetletnico so mu kupili lep dar v zhalvalo in spomin ne samo sedanjih, ampak tudi nekdanjih šolarji.

Grozna smrt v breznu

Rob. 19. oktobra.

V soboto 19. oktobra se je pripetila strašna smrtna nesreča v Krivavi peči. Zgonec Terezijska, po domače Škalarjeva teta iz Krivavih peči, stara 68 let, in njena sosedka Kaplan Pavla sta se odpravili ob 3 jutraj na pot v Ljubljano. Odsli sta po znani gozdni poti v smeri Golo-Ig. Ker je bila tema, sta se na poti izgubili. Nista se mogli spoznati, kje je prava pot. Škalarjevi materi je spodrsnilo, zaparkla je: »Jezus, Marija, pomagaj!« shišalo se je še parkrat bobnenje in bilo je vse tiho. Kaplanova je vpila in klicala, pa ni bilo nič glasu. Vsa prestrašena se ni upala ganiti s prostora. Seje ko se je začelo daniti, je videla, da stoji nad znanim strašnim breznom Repičnikovim, ki je en četrt ure oddaljen od Krivave peči. Obšel jo je smrtni strah. Tekla je domov povedat, kaj se je zgodilo. Skoro vsi vaščani so prestrašeni hiteli z vrvmi k prepadu. Poskušali so reševati, pa ni bilo mogoče, vedeli so, da Repičnikovemu breznu ne pridejo do dna. Niso vedeli, kaj bi začeli, kako bi si pomagali.

Vsa obupana je prišla starejša hči ponesrečenke k g. župniku v Rob. G. župnik ji je svetoval, naj gre v Vel. Lašče k županu. G. župan F. Hočevar je takoj obvestil okrajno načelstvo v Kočevju o nesreči. Okrajni sanitetni referent dr. A. Hočevar je organiziral reševalno ekspedicijo, ki je bila takoj pripravljena iti na kraj nesreče. Vedeti moramo, da je iz Lašč do Krivave peči 3 ure hoda. Ob 9 zvečer so se pripeljali reševalci z dvema avtomobiloma in z vsemi pripravami na Purkarce. Tu pa so jih čakali z lučmi vsi Krivavci, skoro vsi moški iz Roba in sosednjih vasi. V napetem pričakovanju smo hiteli molče k breznu Repičniku, okrog katerega se je zbralo nad 200 ljudi.

Reševalec g. Dolar iz Kočevja se je molče in prevdramo pripravil na resno delo. Spustili so ga po vrvi v prepad. Smrtna tišina vse naokrog — Bog ve, ali bo žena notri, ali bo še živa? Vrv so reševalci že na delu, kaj neki je v skrivnostni votlini? Kaj je z nesrečno ženo? Po dolgi dobri uri se začuje: »Dvignite.« Kaj bo? — Grozal! Na vrvi se je pokazalo truplo nesrečne matere — roke in noge polomljene — lobanja odbita. »Škalarjeve tete ni več poznati.« so vzdihovali ljudje, obšel jih je smrtni strah. Sneli so vrvi, mrtvo truplo so odnesli in položili na nosilnice. Ponovno so spustili vrv v smrtno votlino, da potegnajo še pogumnega reševalca na varno. Hvala Bogu! Potegnili so g. Dolara zdravega na površje zemlje.

Pomolili smo ob mrtvem truplu nesrečne matere Škalarjeve. — Gospod, daj ji večni pokoj!

Trbovlje

Proslava Kristusa Kralja v nedeljo, 27. oktobra, popoldan ob poltrih v Društvenem domu. Na sporedu: Posem, govor, deklamacija, film in skiptične slike H. Josip, evharistična kongresa v Ljubljani, nazadnje pesem: »Kristus mora kraljevat!«

„Zveza bojevnikov“ ustanovljena

V Rokodelskem domu v Ljubljani se je vršil dne 23. okt. t. l. ustanovni občni zbor »Zveze bojevnikov«. Navzoči so bili mnogostevilni delegati iz cele Slovenije.

Ustanovni občni zbor je otvoril v imenu pripravljalnega odbora tov. dr. Kamušič, odvetnik v Ljubljani. V toplih besedah je omenil tragično smrt našega najvišjega bojevnika, našega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Poudarjal je njegovo veliko ljubezen do domovine, njegovo neustrašnost kot vojaka v svetovni vojni in njegove velike zasluge za Jugoslavijo je izjavil, da ga bodo bojevnike organizacije obdržale v trajnem spominu. Nato so zbrani bojevniki počastili spomin na pok. kralja s trikratnim vzklikom: »Slava!«

Sledilo je poročilo dr. Kamušiča o delovanju bojevniških organizacij v Sloveniji od prevrata sem. Poročevalec je ugotovil, da so hoteli nekateri izrabiti bojevnika društva v svoje politične namene. Posledica tega je bila, da je bilo ustavljeno njihovo delovanje. Vojni tovariši iz svetovne vojne pa so želeli, da bi se zopet ustanovila organizacija bojevnikov v svoji prvotni obliki, t. j. da bo same človekoljubna in tovariška organizacija, ki ne bo imela nobenega političnega in strankarskega značaja. V tem smislu je tudi pripravljalni odbor izdelal pravila.

Pri obravnavanju vprašanja ustanovitve bojevnikega društva je bilo soglasno sklenjeno, da naj bode ime organizacije »Zveza bojevnikov«. Poleg tega so bile soglasno sklenjene še nekatere druge spremembe pravil v cilju, da bodo posamezne skupine bojevnikov dobile popolno samostojnost.

Pri volitvah je bil z velikim navdušenjem soglasno izvoljen za predsednika znani bojevinik Radej Miroslav, vojni kurat v rez. in katehet iz Trbovlje. Nadalje so bili soglasno izvoljeni v odbor: za podpredsednika Roj-

nik Ivan, polkovnik v rez., Ljubljana; za tajnika Lukež Rudolf, poštni uradnik, Ljubljana; za blagajnika Gajšek Ivan, podjetnik, Ljubljana; za gospodarja Triler Janez, prokurist, Ljubljana; za odbornike: Bizovičar Janez, cvet, mojster, Ljubljana; Hafner Jernej, župnik, Stari trg; Drobnik, posestnik, Zdenška vas pri Dobropolju, Fazarine, veletrgovec, Celje; Goleš Januš, urednik, Maribor; Ham Karl, poslovodja, Kranj; dr. Kamušič Josip, odvetnik, Ljubljana; Korej Fr. katehet, St. Vid; dr. Kožuh, zdravnik, Ribnica; Marinček Ivan, geometer, Ptuj; Munda Martin, poslovodja, Ormož; Resman Fran, ravnatelj, Radovljica; Rigler Vekoslav, podravatelj, Ljubljana; Sturm Rado, podravatelj, Ljubljana; Ziberl Matevž, posestnik in gostilničar, Skofja Loka, dr. Vrsič Jože, odvetnik, Ljubljana; Wagner Rudolf, učitelj, mešč. šole, Ljubljana.

Za preglednike: Sircu Ignac, fin. svet., Ljubljana, Andolšek Janez, blagajnik, Ljubljana, Oblak Gabrijel, posestnik, Logatec.

Po volitvah so se obravnavale še nekatere slučajnosti. Nato je bilo ob splošnem pritrditvenju sklenjeno na predlog tovariša dr. Kamušiča, da se odpošlje udanostna brzojavka Nj. Vel. kraju Petru II. in kraljevskemu namestniku knezu Pavlu.

Z ustanovitvijo Zveze bojevnikov stopa bojevniki gibanje v Sloveniji v novo dobo. Namen nove organizacije je, da ohranijo bojevnika društva strogo nepolitičen in nadstrankarski značaj ter da bo Zveza bojevnikov, skrbela v smislu svojih pravil predvsem za gojitve duha vojnega tovarištva med vojnimi člani. Poleg tega bo naloga Zveze bojevnikov, da bo vzdrževala v ljudstvu spomin na padle vojne tovariše ter da bo pomagala revnim vojnim tovarišem, njihovim vdovam in sirotam.

Sport

Razpored tekem za nedeljo

Juniorske:

Igrišče Korotana ob 9.30 Slavija: Hermes, 10.45 Mars: Korotan.

Igrišče Primorja ob 9.15 Mladika: Reka, 10.30 Jadran: Svoboda.

Drugorazredne:

Igrišče Jadrana: ob 9 Svoboda: Korotan, 10.30 Jadran: Grafika.

Igrišče Slovana: ob 8.30 Mars: Sloga, 10.00 Slovan: Reka.

Ligina tekma:

Igrišče Hermesa: ob 15.00 Ilirija: Pomorje, ob 13.30 predtekma.

Izven Ljubljane prvenstvene:

podzvezna liga v Mariboru Igrišče Rapida: ob 15.00 Rapid: Železničar.

Drugorazredne:

Jesenice, Igrišče Kovinarja: ob 15.00 Gorenjce: Korotan, — Tržič: ob 15.00 Svoboda: Radovljica, — Domžale: ob 15.00 Disk: Kamnik.

— Čakovec: ob 15.00 Gradjanski: Drava, — Trbovlje: ob 15.00 Retje: DASK.

V nedeljo Ilirija: Primorje

Na vidiku je derbi, ona tekma torej, ki jo odigrata dva večna rivala za naslov boljšega. S tem je povedano dovolj; šlo bo za nadvse važno, in za prestiž: garancija za veliko borbo in polno razburljivih momentov, kar dela ravno nogomet tako privlačno. Naša dva kluba jo dobro vozita in vse tako izgleda, da se bosta uvrstila pred svoja dva nasprotnika iz Zagreba, ki sta že na svoji koki preizkusila moč naših moštev. V nedeljo doseže torej sedanje tekmovalje svoj višek in razumljivo je zaradi tega veliko zanimanje in navdušenje, ki se je polastila pristavev obeh taborov. Prognosa za nedeljski izid je silno težka in prav nič se ne more reči, kdo bo uspešen. Mnogo bo odvisno od razpoloženja in resnosti in končno je tudi res, da je žoga okrogla. Vse je napolnjeno tako, da je neizvestnost jako velika in da je najbolje stvar si ogledati in počakati izida. To je pa ravno tisto, kar daje tej tekmi tako zanimivo obelike in kar vzbuja silno zanimanje in radovednost vse sportne sranje. Edino eno je gotovo, in to lahko trdimo vnaprej, da bo v nedeljo borba kot že dolgo ne in da bo v nedeljo pribitelo na igrišče prav vse, ki se zanima za sport in ki hoče prikostovati res velikemu dogodku.

Tekma bo ob 14.30 na igrišču »Hermesa« z jako zanimivo predtekmo rezerve Ilirije, ki je preteklo nedeljo odpravila svojega močnega nasprotnika v več kot sigurni maniri.

Hazena Ilirija: Jadran

V nedeljo 27. t. m. ob 14 na igrišču TSK Moste.

V nedeljo se nadaljuje v Ljubljani podzvezno bazensko prvenstvo. Ob tej priliki se srečata najdaljša predstavnik slovenskega bazenskega sporta Ilirija in Jadran. Tekma pomeni za naše prilike nekaj bazenski derbi, ki naj odloči, komu pripada primat v tej sportni panogi. Poznavatelji bazenskih prilik računajo z zmago Ilirije, ki je letos prav resen kandidat za državnega prvaka, vendar pa iznenadjenja niso izključena. Ako računamo s tem, da je Jadranova družina v jesenski sezoni že dvakrat sigurno porazila izvrstne Gorenjce, in to na Jesenicah, moramo priznati, da je Jadranova sedmorica v poslednjem času močno napredovala in da bo zaradi tega za Ilirijo izredno trd in opasen protivnik, katerega Ilirijanke ne bodo smele podcenjevati, ako si bodo hotele izvoziti sigurno in izdatno zmago. Tekma se vrši iz propagandnih ozirov na igrišču v Mostah, t. j. ob cesti na Fužine.

Reka ali Slovan?

V nedeljo se srečata zgoraj imenovana kluba v finalni tekmi za naslov jesenskega prvaka drugega razreda.

Ker sloviata obe enajstorci kot najbolj tehnično izveščani v drugem razredu, je pričakovati lepe in napete borbe. Naprej prerokovati zmago enemu ali drugemu moštvu je težko. Slovan, do sedaj še nepremagan v letošnjem prvenstvu, si bo skušal tudi v tej poslednji borbi obdržati svoje častno mesto. Reka, steer z malim minusom, ker igra na tujem terenu, toda moralno podprta od svojih mnogostevilnih simpatizerjev, si bo skušala utreti pot do častnega mesta jesenskega prvaka.

Tekma se prične ob 10 na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno. V predtekmi se srečata rezervi obeh klubov. Ker je vstopnina nizka, je poseet tekme vsakomur omogočen.

Sport v Slovenjgradcu

Preteklo nedeljo smo se po dolgem času tudi tu na severu zgnili in spet enkrat preizkusili naše mladeniške sile. Na pobudo mlade koroške zimsko-sportne podzveze je bil odrejen predpisani gozdni tek, pri katerem so sodelovali članice in člani ter mladina zimsko-sportnega odseka SPD v Slovenjgradcu ter »SKK Mislinje«.

Starterju se je javilo vsega 19 tekmovalcev. Proga, ki nam jo je tehnični vodja odseka prav posrečeno izbral, je bila za člane dolga ca 4 km, za članice in naraščaj pa 1 in pol km. Proga je bila srednje težka s 4 zaprekami in primernim vzponom ter je bilo treba prežgati strugo Mislinje. Vsi tekmovalci so, dasi nezadostno trenirani, prispeli v izredno zadovoljivem času in popolnoma sveži na cilj, tako da zdravniška intervencija v nobenem slučaju ni bila potrebna. Zdravniško službo je opravljal odsekov sportni zdravnik g. dr. Pohar Makso. Tudi sicer so bili funkcionarji vsi na mestu, le onim je treba izreči odlično kritiko, ki so prevzeli prvotno funkcijo, a se žal niso javili na mestu. To je potrebno, da se v našem mladem sportnem gibanju že v vsem početku neha, ker sicer je vsako delo že v naprej obsojeno na neuspeh. Prireditelj sama pa je dovolj nazorno pokazala, da je posebno med mladino vse polno hotenja in veselja za smučarski sport — saj ta tek je veljal kot kondicijski trening za bližnjo zimsko sezono — in jasno je, da nam manjka samo resnih voditeljev.

SK Javornike Rakek: SK Litija 12:4 (6:3). Tekma se je odigrala v nedeljo na Rakeku in je prinesla domačemu moštvu lep uspeh ter obenem zadoščenje za poraz, katerega je doživel Javornik v Litiji. Premož v polju so znali tokrat Rakovčani izraziti tudi v golih, tako, da je našlo uteko tudi občinstvo, ki si želi le golov. Gostje niso bili tako slabi, kakor bi bilo soditi iz rezultata, toda imeli so nekaj šibkih mest, ki so povzročala, da so hitri in odločni Javornikaši stalno ogrožali nasprotnikova vrata.

Krefeld, 23. okt. AA. Ameriški plavalec Kifer je postavil na stometerski progi nov svetovni rekord. Preplaval jo je v eni minuti in dveh desetinkah sekunde.

Stužbene objave ljubljanske bazenske podzveze. V nedeljo, dne 27. t. m. je na programu prvenstvena tekma Ilirija: Jadran. SK Ilirija se poziva, da javi prvoosobno Jadrana, na katerem igrišču in ob kateri uri se vrši tekma. Za tekmo Ilirija: Jadran je dodeljena ena od dve tole izpitna komisija: Baltasar, Dohet in Kučer. Navedeni sodniki naj bodo v vrhu toarskih izpitov v soboto, dne 25. t. m. ob 20 v posebni sobi kavarna Evropa. Istočasno naj bodo tam pripravljani kandidati: Lushan, Klepac, Grinčič in Kosmac. V nedeljo popoldne se vršijo praktični izpiti na igrišču TSK Moste v Mostah. Sodiški, sodniški kandidati, ki bodo pripravljeni na praktičnem izpitu, morajo biti na omenjenem igrišču najpozneje ob 14. Istočasno morajo biti tam vse verifikirane igralke Jadrana ter najmanj 19 igralk SK Ilirije. Istočasno igralke bodo pozvane na odgovor in strogo kaznovane.

SK Ilirija (baz. sekcija). Drvi se morajo ob 18.45 javiti v klubski sobi kavarna Evropa vse aktivne članice sekcije. Sekcijsko vodstvo ponovno povdarja, da ne bo opravičilo nobene odsotnosti. S soboj naj prinese vsaka ekipa dve igralke, ki so nastopile v preprognani tekmi v Mostah proti Jadrana.

LZSP (baz. sekcija). Seja upravnega odbora bo da mes ob 20 v damski sobi kavarna Evropa. Pravično polnočevno udeležbo, ker moramo določiti termin za km.

SK Grafika. Drvi ob 19 sestanku vseh aktivnih igralcev v društvenih prostorih Obvezno.

SK Slovan. — Redni članski sestanek se vrši v petek 25. t. m. pri Križanih. Radi važnosti nedeljske tekme udeležbo igralcev i. moštvu in rezerve strogo obvezno. Načelnik.

Tabletenis turnir v Celju. SK Jugoslavija je priredila v nedeljo, 26. t. m. trening tabletenis turnir, na katerem sta sodelovala tudi rutinirana igralca Senekovič in Korenčan, ki sta zasedla barye I. SKK Maribora. Turnirja sta se udeležila tudi SK Olimp in SK Celje. Zelo zanimiva je bila borba med Senekovičem (Maribor) in Cohom (Jugoslavija), kajti prvi je poznal kot prvenstveni igralec, ki se je udeležil tudi že večkrat zmahih internacionalnih turnirjev v Avstriji in Italiji. Zmagal je v razmerju 3:1. Coh, ki je zelo dober tehničar in bi bil eden najboljših, če bi imel resnejše konkurenco za trening. Lepo igrar sta pokazala tudi Olimp in Celje, ki imata mlade in zelo talentirane igralce. Najboljša igralca na turnirju sta bila Coh in Senekovič, odklikovala sta se tudi Furjan in Latigovič, ki obetata postati do odlična igralca. — Rezultati so naslednji: I. mesto: SK Jugoslavija (Celje) z 3 točkami; II. mesto: I. SKK Maribor z 2 točkami; III. mesto: SK Olimp (Celje) z 1 točko in 4. mesto: SK Celje z 0.

Prihajamo zopet in pri-
našamo veliko izbiro
blaga za damske
plašče in
obleke.

Radi ogromne zaloge jemljemo v račun tudi knji-
žice Mesne hranilnice in Ljudske posojilnice.

Velemanufaktura
A. & E. Skaberne
Ljubljana

Naznanila

Ljubljana

1. Nočno službo imajo lekarnice: mr. Sušnik, Ma-
rijin trg 3; mr. Kuralt, Gospodarska c. 4 in mr. Bo-
hinac, d. 1. Rimski c. 31.
2. Moški oddelk Salezijanske prosvete na Kodelje-
vem bo imel drevi ob 30 svoj redni sestanek.
3. Skriptična predavanja o Abesiniji, katerega je
imel na sinočnem prosvetnem večeru Salezijanske
prosvete na Kodeljevem g. Josip Meze, bo g. pred-
vatalj drevi ob 8 istotam ponovil.

Drugi kraji

Zreče. — Katoliško prosvetno društvo v Zrečah
Igra ob priliki otvoritve prosvetnega dela spevdgro-
v v dveh dejanjih »Mlada Breda«. Razen tega so še na
sporedu govori, doklamlacije in peče narodnih pesni
v zboru ter godba. Po otvoritvi slovesnosti bo pa
društvo priredilo vsem prijateljem lep družabni ve-
čer. Vstopnina 6, 3 in 2 Din. Vsi prijatelji katoliške
prosvete iskreno vabljeni.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Petek, 25. oktobra: 11.00 Šolska ura; Govor in de-
klamacija (Eldim Boje) 12.00 Koncert (plošče) 12.45
Vreme, poročila 13.00 Čas, obvestila 13.15 Poslušajmo
tenorje (na ploščah) 14.00 Vreme, borza 18.00 Ženska
ura: O komečiki (dr. A. P. Ferencak) 18.20 Kmečki
orkestri (plošče) 18.40 Življenje naših tekstilnih de-
lavcev (Pernišek France) 19.00 Vreme, poročila, sporod.
obvestila 19.30 Nae, ura 20.00 Prenos iz Zagreba: Vo-
kalni koncert Aleksandra Griff. Koncert zagrebškega
kvarteta. Marijan Majcen poje operne arije 22.00 Čas,
vreme, poročila, sporod 22.15 Citraški trio »Vesnes.
Konec ob 23.

Drugi programi:

Petek, 25. oktobra: — Belgrad: 20.00 Zagreb 22.25
Skrjabinova dela — Zagreb: 20.00 Vokalni koncert 20.30
Zagrebiški kvartet 21.30 Vokalni koncert 22.15 Narodne
pesni — Dunaj: 17.30 Pestrna ura 19.30 Rad. orkester
20.30 Sinfonični koncert 22.10 Moški kvartet 22.45 Ork.
koncert — Budimpešta: 19.45 Stare madjarske pesmi
21.30 Orkestralna glasba 22.25 Plesna glasba — Tri-
st-Milan: 17.05 Plošče 20.50 Igra 22.00 Komorna glasba
— Rim-Bari: 17.05 Mandol. koncert 20.50 Zabavna gl.
22.15 Plesna glasba — Prepa: 19.10 Zbor poje 19.50 Iz
oških logov 20.50 Česka glasba 21.40 Igra 22.50 Plošče
— Bratislava: 19.30 Dve vdovi, opera, Smetana —
Varšava: 20.30 Iz tonfilmov 21.15 Lahka glasba 22.45
Plošče — Vsa Nemčija: 20.15 V spomin Loth. Wind-
spergerja.

Joseph Conrad:

Gaspar Ruiz

16

»Določil sem te za to, zaradi tvojih srčnih na-
gibov,« je opomnil general Robles, »dasi bi morala
biti ta ženska prav za prav ustreljena zaradi ško-
de, ki jo je prizadela republiki.«

In ko sem hotel to ogorčeno zanikati, je na-
daljeval:

»Zdaj pa ni nič drugega kot mrtva, brezpo-
membna ženska. Nič ne bo vedel, kaj početi z
njo. Ali vlada jo le hoče imeti. Skomignil je z
rameni. Bržkone je zakopal velike množice svo-
jega plena na krajih, ki samo ona ve zanje.

Ko se je dani, sem jo videl, kako je zastra-
žena od dveh vojakov stopala po nasipu in sti-
skala svojega otroka v naročju.

Sel sem ji naproti.

»Ali še živiš?« je vprašala in se obrnila proti
meni s tistim belim, brezčutnim obrazom, ki ga
je on vedno tako spoštljivo gledal.

Povesil sem glavo in jo brez besede povedel
okoli skupine grmičja k njemu. Oči so mu bile
odprte. Teško je dihal in z naporom izpregovoril
njeno ime.

»Erminia!«

Pokleknila mu je h glavi. Deklece, ki se ga ni
zavedalo, se je oziralo s svojimi velikimi očmi na-
okoli in pričelo z veseljem, tenkim glasom iznenada
neka brbljati. Kazalo je, da s drobnim prstikom
rožatemu žaru sonca, ki je vzhajalo iznad temnih
obrisov gorskih vrhov. In ko je dete s svojim člo-
veškemu usesu neumljivim in sladkim glasom tako
brbljalo, sta si umirajoči mož ter klečeča žena
moške gledala v oči in poslušala nežni otroški
glas. Nato je brbljanje utihnilo. Otrok je naslonil
glavo materi na prsi in molčal.

»Vse to je bilo zaradi tebe,« je spregovoril
znova. »Odpusti mi.« Glas mu je bil pohajati.
Nikrat sem začul nekakšno momljanje in razbral
žalostne besede: »Nisem bil dosti močan.«

Z izredno napetostjo je uprla vanj svoj po-
gled. Skušal se je nasmejljati in je ponovil z ni-
zkim glasom: »Odpusti mi. Ko te zapuščam...«

Ohranite svoje zobe mlade,

če želite dolgo uži-
vati dobro zdravje.
Pomnite pa, da ohrani-
te zobe zdrave in
lepe, če vsak dan
vporabljate najpopol-
nejše sredstvo za ne-
go zob, ki nudi najvišje
jamstvo v pogledu hi-
giene in katero pri-
poročajo največje
medicinske osebnosti.
To sredstvo je

ZOBNO MILO

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, Zagreb.

Mali oglasi

Službo dobe

Pletilje pozor!

Dobro izvežbane dobe
službo pri M. Vrhunc,
Bled.

Dobro žensko moč

trgovsko sotrudnico, staro
22 do 30 let, sprejem.
Prednost imajo z odgo-
varjajočo daljšo prakso v
podeželski trgovini na Sp.
Štajerskem. Ponudbe upr.
»Slov.« pod št. »Stalna
služba« št. 13224. (b)

Moškega

srednjih let vzamem v
službo kot hišnika in vrta-
narja na majhno posestvo
blizu Ljubljane. — Nudim
opremljeno sobo, kurtavo
in razsvetljavo in 400 Din
na mesec. Nastop službe
takoj. Ponudbe upr. »Sl.«
pod »Pošten in samec«
št. 13245. (b)

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje
parketirano, oddam takoj
mirni in poštini stranki.
Kopališka ulica 12. (č)

Denar

Posojila

na vložne knjižice dade
Slovenska banka. Ljub-
ljana. Krekov trg 10

Kupimo

Suhe in sveže gobe
male kupuje tvrdka Artur
Nachbar, Radeče. (k)

Prodamo

Hubertus

nepremočljiv, 250 Din,
otroški s kapuco 145 Din,
dobite pri Preskerju,
Sv. Petra cesta št. 14. (l)

**KOVČEGI,
DAMSKÉ TORBICE**

aktivke, listnice, denar-
nice, tobačnice, potovalne,
šolske in lovske torbe,
nahrtniki, gamaše, ovrat-
niki, nagobčniki in biči
za pse. — Velika izbira,
zmerne cene.

KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13

Nogavice, rokavice

in pletenice Vam nudi v
veliki izbiri najugodnejše
in najsenejše tvrdka Karl
Prelog, Ljubljana, Židov-
ska ulica in Stari trg. (l)

**PREMOG
DRVA IN
Karbo paketi**

pri **IV. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon šte. 2951

Kostanj

jedilni, lep in zdrav, naj-
ceneje kupite pri tvrdki
Artur Nachbar, Radeče
pri Zidanem mostu. (l)

Polenkova

sveža partija, dospela. —
Suha in namočena. — Se
priporoča Kovačič, Mi-
klošičeva cesta 32. (l)

Šivalni stroj

pogrezljiv, z okroglim člo-
ničkom, in pisalni stroj
Portabel — poceni napro-
daj. Nova trgovina, Tyr-
ševa 36. (l)

**KUPUJTE
SLOVENEČ
IN ZAHTEVAJTE GA
POVSOD**

Tinčkove in Tončkove prigode

163.

Spet v rokah ljudožrcev!

Medtem, ko sta Primožek in gorila reševala slona Jumba iz
jame, so ljudožrci v zmagoslavnem sprevodu nesli Tinčka in Tončka
v zamorsko vas. Uboga dečka sta morala čepeti na dolgem drogju,
kuža Muki pa je stopical pod njima in je bil videti kar dobre volje.
Pa se ni mugal iz škodoželjnosti. Bog varuj, to bi bilo preveč grdo,
nebo si je zviti kuža bržkone mislil po svoje:

»Hov, hov, prava reč! Se iz vseh stisk in zadreg smo se izmazali,
pa se bomo tudi iz teh, ni hudiman! Pet tolstih kurjih bedrc stavim,
da bosta Tinček in Tonček ostala živa in cela!«

Tako si je bržkone mislil vrli kuža, Tinčku in Tončku pa ni bilo
pri srcu nič kaj prijetno in veselo...

Njegovo veličanstvo ljudožrski poglavar Rumbabumba se je malih
ujetnikov na vso moč razveselil. Dostojanstveno ju je motril s svojega
prečudnega prestola in se potpreljal po debelem trebuščku:

»Kar dobra bosta za silo!«

+

Potrži v globoki žalosti naznanjamo, da je naša ljuba
teta, ki nam je bila več kot mama, oziroma stara mama,
sestra, teta, gospa

**JOSIPINA APPE
ROJ. ŠKEDELJ**

zasebnica

danes, dne 24. oktobra 1935 ob pol 1 popoldne, v 75. letu
starosti, previdena s svetotajstvi, zadeta od kapi, nenadoma
umrla.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, dne 26. oktobra
ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti Kandijaska cesta šte. 8
na farno pokopališče v Šmihel.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.
Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.
Novo mesto, Kandija, dne 24. oktobra 1935.

Zalujoči: Pepina Bohte, Marija Avsec in ostalo sorodstvo.

je pogledala s tako blešnim in žalostnim obrazom,
da sem občutil globoko usmiljenje do nje.

»Gospod častnik,« je dejala, slaba sem, tre-
sem se. Bojim se, ne vem, čemu.« In res so se ji
ustnice tresle, ko se je hotela nasmejljati sprčo-
ozke steze, ki pa navsezadnje ni bila tako ne-
varna. »Bojim se, da ne bi izpustila otroka. Ga-
spar vam je rešil življenje, saj se spominjate...
Vzemite mi dekletce iz rok.«

Vzel sem ji otroka iz razprostrti rok. »Za-
tisnite oči, sešora, in zanesite se na svojo
mulo, sem ji prigovarjal.

Storila je tako. V obraz je bila videti ble-
da, drobna in onemogla kakor kak kip smrti. Na
ovinku steze, kjer je velika pečina v škrlatnem
žaru zaslanjala očem pogled v nižavo, sem jo vi-
del, ko je odprla oči. Izidil sem tik za njo in dr-
žal s svojo desnico dekletce. »Otrok je popolnoma
miren,« sem vzkljnil, da bi jo osrečil.

»Da,« je odvrnila potihoma. Zdajci pa sem
ves iz sebe od groze opazil, kako se je na svojem
podnožniku dvignila, se srepo ozrla okoli sebe in
se bliskovito vrgla v prepad na naši desni.

Ne morem vam opisati nenadnega strahu, ki
me je obšel ob tem strašnem zgražanje zbujajo-
čem prizoru. Zdelo se mi je, kakor da mi strahotno
brezno, strahotne pečine namigujejo in vabijo k
sebi. V glavi se mi je zavrtelo. Pritisnil sem otro-
ka k sebi in zaustavljal konja, da je obstal kakor
kip. Onemel sem in vse je zamrščalo po meni.
Njena mla je omahnila, se nagnila proti skalovju
in odšla naprej. Moj konj pa je samo napel ušesa
in lahno zaprlal. Srce mi je zastajalo in zamolklo
ropotanje kamenja, ki je prihajalo iz globokega
prepada, niz katero se je trkljalo v korito razpe-
njene reke, me je spravilo malone ob pamet.

Trenotek nato smo bili že onstran na širo-
kem, travnatem pobočju. Presunljivo sem zakrčal.
Moje mišstvo je vse iz sebe prihitelo k meni. Sprva
menda nisem mogel storiti ničesar drugega, nego
da sem kričal: »Izročila je otroka mojim rokami!
Izročila je otroka moji rokami!« Sprememstvo je mi-
slilo, da sem poblašnel.

General Santierra je umolknil in vstal izza
mize. »In to je vse, sešora,« je zaključil in se
vkljudno ozrl po vstajajočih gostih.

»Kaj pa je bilo z otrokom, general?« smo
izpraševali.

»Oh, z otrokom, z otrokom.«

Stopil je k oknu, ki se je odpiralo na krasen
vrt, na to njegovo zatočišče pod stare dni. Ta vrt
je slovel po vsej deželi. Zadržujoč nas z dvignjeno
roko, je zaklical: »Erminia, Erminia!« in malo po-
čakal. Nato je povesil roko in zagnetli smo se pri
oknu.

Od drevesne skupine sem je prihajala po ši-
rokem, od cvetja obdanem hodniku neka ženska.
Razložili smo šum njenih oškrobjenih spodnjih
kril in kmalu zagledali njeno črno, široko, staro-
modno, svilenno vrhnje krilo. Ozrla se je kvišku,
in ko je videla, da vse oči bulijo vanjo, se je usta-
vila, namrščila obrvi, se nasmejljala in zapretila s
prstom proti generalu, ki se je glasno zakrohotal.

Potem si je potegnila črno kopreno čez glavo, tako
da je nekoliko skрила svoj ponosni profil, in nam s
trdimi dostojanstvenimi koraki izginila izpred oči.

»Pravkar ste videli angela varuha regale sta-
rega moža — žensko, kateri morate pripisovati
vse, kar je v mojem gostoljubnem domu mičnega
in udobnega. Ze zgodaj v mladosti mi je začel
tleti v prsih plamen ljubezni, vendarle se nisem
oženil. Sam ne vem, zakaj, sešora. In nemara
nislo vprav zato iskre tega svetega ognja tu noiri
še danes ugasnile? Potolkel se je po širokih prsih.
»Še vedno je živ, še vedno,« je rekel z resnošlji
vim poudarkom. »Ampak posihmal gotovo ne
povej in zakonski jarem. To pa je pohčerjenka in
dedinja generala Santierre.«

Nekdo od gostov, mlad mornariški častnik, jo
je pozneje opisoval kot nizko, krepko, postarnejšo,
približno štiridesetletno dekle. Vsi smo opazili, da
so ji že začeli siveti lasje in da ima zelo lepe črne
oči.

»In,« je nadaljeval general Santierra, »saj tudi
nikogar ne bi marala. Prava nesreča! Dobra je,
strijpljiva in vdana staremu človeku. Preprosta duša.
Ali nobenemu od vas ne bi svetloval, naj jo po-
prosi za roko, kajti če bi mu stisnila roko s svojo,
bi mu kar kosti zdrobila. Oh, ona vam ne pozna
šale. Saj je edinka svojega očeta, onega hrusta,
ki ga je njegova lastna moč pogubila: moč te-
lesa, preprostosti — ljubezni!«

KONEC